

GUIA DE RUTES

BICICLETA i BTT

Pedala pel Pla de l'Estany

Ermita de Sant Patllari

Coves Prehistòriques de Serinyà

Gorg Blau de Vilademuls

Castell de Ravós del Terri

Salt Dalmau de Camós



www.plaestany.cat/turisme | [#plaestanyturisme](https://twitter.com/plaestanyturisme) | [f](https://www.facebook.com/plaestanyturisme) [i](https://www.instagram.com/plaestanyturisme)



 Costa Brava
Pirineu de Girona

BENVINGUTS AL PLA DE L'ESTANY!

Descobreix els paratges més idíl·lics a cop de pedal!

























El Pla de l'Estany és un dels entorns naturals més privilegiats i diversos del país. La seva singularitat està lligada a l'aigua: el sistema lacustre, format per un conjunt d'estanyols i presidit per l'estany de Banyoles, n'és el tret d'identitat. L'Estany de Banyoles constitueix un fenomen excepcional a Catalunya, ja que es tracta d'un estany d'origen càrstic (alimentat per les aigües subterrànies provinents de la conca del Fluvià) i tectònic, al peu de la gran falla entre la plana empordanesa i les muntanyes de la Garrotxa.

Els esports i el Pla de l'Estany sempre han estat molt lligats. El marc incomparable de la comarca ofereix un munt de possibilitats, des de les competicions de més alt nivell que es disputen a l'Estany de Banyoles a la pràctica de BTT. Aquesta guia recull les 12 rutes BTT que hi ha senyalitzades a la comarca i que us faran gaudir de més de 250 quilòmetres de pistes. Inclou rutes de tots els nivells: des de les verdes, les més fàcils, com la Volta pel Pla de Martís, fins a les negres, les més difícils, com la ruta de Briolf a Guixerres.



ÍNDIX DE RUTES DE BICICLETA I BTT

Rutes per a tothom

	Ruta	 Bici Carril	04		Ruta 6	 Ruta d'Ollers i el riu Fluvià	16
	Ruta 1	 Del Puig Clarà a Camós	06		Ruta 7	 Espasens - Vilademuls - Ravós del Terri	18
	Ruta 2	 Camí del Torrentmal	08		Ruta 8	 Volta a l'estany de Banyoles	20
	Ruta 3	 Can Ramió i la Mota	10		Ruta 9	 Volta pel Pla de Martís	22
	Ruta 4	 Pujada a Sant Patllari	12		Ruta 10	 Ruta de Serinyà i l'estany	24
	Ruta 5	 De Briolf i Guixeres	14		Ruta 11	 Rocacorba	26

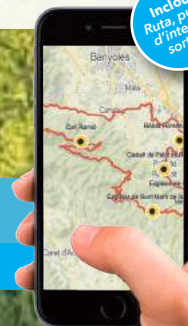
Dificultat de la Ruta:  Fàcil  Mitjana  Difícil  Molt difícil

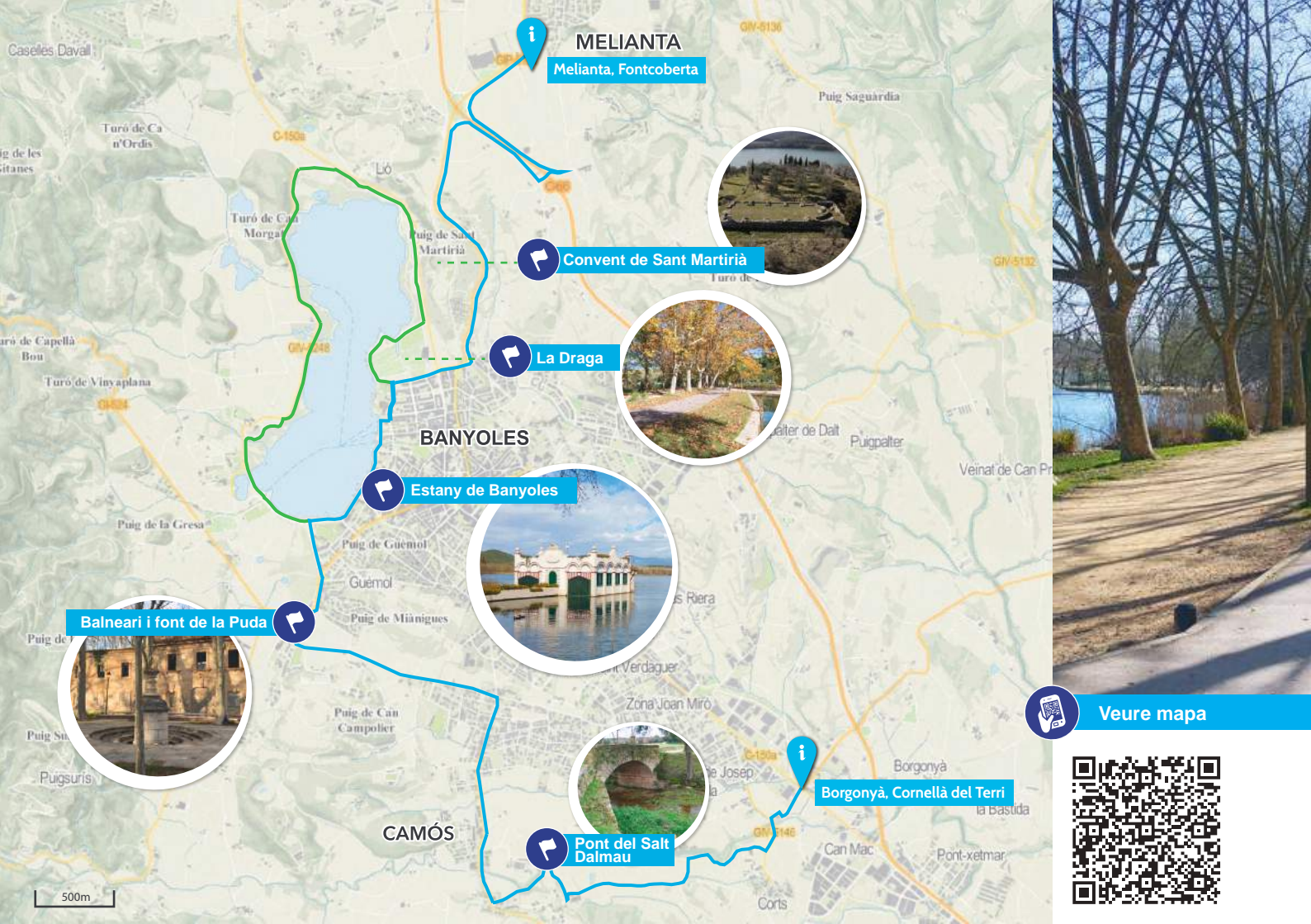


Totes les rutes disposen d'un codi QR per escanejar el track

Comparteix les rutes amb #plaestanyturisme

Inclou:
Ruta, punts
d'interès i
sortida





MELIANTA

Melianta, Fontcoberta

Convent de Sant Martirià

La Draga

Estany de Banyoles

Balneari i font de la Puda

Pont del Salt Dalmau

Borgonyà, Cornellà del Terri

500m

Veure mapa



Ruta Bici Carril

📍 ITINERARI: Borgonyà (Cornellà del Terri) - Camós - Mata (Porqueres) - Banyoles - Melianta (Fontcoberta)



Dificultat: Fàcil Mitjana



Distància: 13 km



Durada: 1h 30min



Desnivell: Inapreciable



Senyalització: Senyals propis del Bici Carril



Sortida: Borgonyà, Cornellà del Terri
42.098918 | 2.789011
Melianta, Fontcoberta
42.143642 | 2.769906

Descripció:

El recorregut va des de Borgonyà, passant per Camós, Miànigues i la zona de La Puda, on enllaça amb el carril per a bicicletes existent a l'entorn de l'Estany. Es pot fer la volta a l'Estany i enllaçar de nou amb el camí que s'enfila pel puig de Sant Martíria i fins arribar a Melianta.



📍 Punts d'interès:

Recorre el carril bici i coneix l'entorn

PONT DEL SALT DALMAU: per solucionar el pas del riu de Camós a Banyoles, l'alcalde Vicenç de Besalú, que provenia de Can Besalú, al veïnat de Cruanyes (Camós), va fer construir el pont per facilitar un nou accés cap a Banyoles l'any 1880.

EL BALNEARI I LA FONT DE LA PUDA: la font és un sortidor d'aigües amb propietats curatives, que fan una olor molt forta i el seu gust és singular, a causa del seu contingut de gas sulfhídric o sulfur d'hidrògen (olor d'ous podrits o de bomba fètida). Les aigües eren conegudes pels seus poders curatius. Al costat s'hi va construir un balneari l'any 1862, actualment en ruïnes.

ESTANY DE BANYOLES: és l'origen i el principal signe d'identitat de la ciutat de Banyoles. Juntament amb la seva conca lacustre són considerats com el conjunt càrstic més extens de la península ibèrica i un espai únic d'un gran valor geològic, ecològic, paisatgístic i cultural.

LA DRAGA: gran parc al costat de l'Estany inaugurat amb motiu de les olimpíades de Barcelona 92. Al costat de l'aparcament, hi han unes taules d'obra i una font per poder fer pícnic. El parc alberga el pavelló municipal d'esports i el poblat neolític de la Draga.

CONVENT DE SANT MARTIRIÀ: antic convent derruït i conservat en la base dels seus murs. Al segle XII dalt del turó existia una capella amb les relíquies de Sant Martíria, fins que el 1289, aquestes foren traslladades al monestir de Sant Esteve. L'any 1583 els frares caputxins hi construïren un convent que fou derruït l'any 1810 per ordres d'un coronel dels Miquelets, que decidí ordenar l'enderrocament del convent atesa la seva posició estratègica que afavoria els francesos, els quals havien conquerit el convent en anys anteriors.




Ruta ideal per famílies



Zona de pícnic de La Draga | 04



 **Veure mapa**



Ruta 1: Del Puig Clarà a Camós

📍 **ITINERARI:** Centre BTT - Estanyol del Vilar - La Draga - Llacunes de Can Morgat - Puig Clarà - Les Estunes - Camós - Balneari i font de la Puda - Centre BTT



Dificultat: Difficil



Distància: 19,93 km



Desnivell: +260m



Durada: 1h 15min



Sortida: Centre BTT, Porqueres
Coordenades: 42.119141 | 2.746835

Descripció:

Circuit amb una primera part de pujada tècnica propera a l'Estany de Banyoles i al paratge de les Estunes. Més endavant ens porta per pistes forestals fins a Camós.



📌 Punts d'interès:

Pedala i coneix els racons més especials de la comarca

ESTANYOL DEL VILAR: és l'estanyol més conegut de la comarca. Es troba just a la riba sud de l'Estany i, igual que el mateix estany, recorda la forma d'un 8.

ESTANY DE BANYOLES: és l'origen i el principal signe d'identitat de la ciutat de Banyoles. Juntament amb la seva conca lacustre són considerats com el conjunt càrstic més extens de la península ibèrica.

LA DRAGA: gran parc al costat de l'estany inaugurat amb motiu de les olimpíades de Barcelona 92. Al costat de l'aparcament hi ha unes taules d'obra i una font per poder fer picnic. El parc alberga el pavelló municipal d'esports i el poblat neolític de la Draga.

LLACUNES DE CAN MORGAT: a tocar de l'Estany de Banyoles s'ha recuperat una zona humida dessecada en el passat en benefici de l'agricultura. La recuperació es va fer entre els anys 2005 i 2007. A la llacuna de'n Margarit es pot observar la fauna aquàtica des d'un aguait.

PUIG CLARÀ: ofereix una vista atípica de l'Estany i el seu entorn. Cap a llevant, es veuen les llacunes de Can Morgat i el mosaic rural de camps i turons de Porqueres. Més enllà, la depressió de l'Estany i la ciutat de Banyoles, el pla de Martís i, en dies clars, la plana de l'Empordà fins al Montgrí i el mar. Pel nord i cap a ponent, les muntanyes de la Garrotxa i del Pirineu Oriental i els cims més propers de la Serralada Transversal, amb la serra i l'ermita de Sant Patllari en un primer pla.

LES ESTUNES: és un dels racons més emblemàtics del municipi de Porqueres: les baumes i les esquerdes de traverti; els roures i les alzines ufanoses; la llegenda de les Goges; el silenci que talla, i l'ombra fresca i les hores enfiladisses conviden a una passejada tranquil·la i plena de pau.

EL BALNEARI I LA FONT DE LA PUDA: la font és un sortidor d'aigües amb propietats curatives, que fan una olor molt forta i el seu gust és singular, a causa del seu contingut d'àcid sulfhídric o sulfur d'hidrogen (olor d'ous podrits o de bomba fètida).





Caseles Davall

GP-5121

Turó de Ca
n'Ordís

C-150a

Lió

Llacunes de Can Morgat

Turó de Can
Morgat

Puig de Sa
Martirià

Caseta de Fusta

Turó de Capella
Bou

GV-S243

La Draga

Església Sta. Maria de Porqueres

Sortida: Centre BTT, Porqueres

Els Desmais

Estany de Banyoles

BANYOLES

Veure mapa



300 m

Puig de la Canova

Veinat de Mas

el Carrer de Mata

Zona Jacint Verdaguer

Puig Suquet

PORQUERES

Puig de G

Guemo

Puig de M

Ruta 2 : Camí del Torrentmal

📍 **ITINERARI:** Centre BTT - Els Desmais - La Draga - Caseta de Fusta - Llacunes de Can Morgat - Església de Santa Maria de Porqueres - Centre BTT

📊 **Dificultat:** Mitjana

📏 **Distància:** 8,43 km

📈 **Desnivell:** +45 m

🕒 **Durada:** 30 min

📍 **Sortida:** Centre BTT, Porqueres
Coordenades: 42.119141 | 2.746835

Descripció:

Ruta senzilla, pels voltants de Banyoles i Porqueres que passa per corriols divertits amb paisatges molt agradables propers a l'estany de Banyoles.



📌 Punts d'interès:

Coneix els voltants de Banyoles i Porqueres més emblemàtics

ELS DESMAIS: els arbres del paratge dels desmais no són autòctons, però el paratge s'ha convertit en un lloc emblemàtic de l'estany. A la zona hi ha dues fonts: la font de la Filosa, en honor a les goges de les Estunes, i la font del Ferro.

ESTANY DE BANYOLES: és l'origen i el principal signe d'identitat de la ciutat de Banyoles. Juntament amb la seva conca lacustre és considerat el conjunt càrstic més extens de la península ibèrica i un espai únic d'un gran valor geològic, ecològic, paisatgístic i cultural.

LA DRAGA: gran parc al costat de l'estany inaugurat amb motiu de les olimpíades de Barcelona 92. Al costat de l'aparcament hi ha unes taules d'obra i una font per poder fer picnic. El parc alberga el pavelló municipal d'esports i el poblat neolític de la Draga.

CASETA DE FUSTA: es troba situada a la vora de l'estany. Només s'hi pot accedir en bicicleta o a peu. És un dels tres llocs que estan habilitats per als banyistes a l'estany i l'únic que és gratuït.

LLACUNES DE CAN MORGAT: a tocar de l'estany de Banyoles, s'ha recuperat una zona humida dessecada en el passat en benefici de l'agricultura. La recuperació es va fer entre els anys 2005 i 2007. A la llacuna d'en Margarit es pot observar la fauna aquàtica des d'un aguait.

ESGLÉSIA DE SANTA MARIA DE PORQUERES: és una església romànica situada al municipi de Porqueres. Va ser reconstruïda cap a final del segle XII i consagrada el dia 5 d'abril de l'any 1182 pel bisbe de Girona Ramon Guissall.



BANYOLES

Veinat de Mas Riera
el Carrer de Mata

PORQUERES

Puigsuris

MATA

Borgonyà

Pont-xetmar

CAMÓS

Corts

CORNELLÀ
DEL TERRI

Ermedàs

Can Ramió

Bòbila Romana d'Ermedàs

Santa Maria de Camós

PALOL DE
REVARDIT

la Banyeta

Castell de Palol de Revardit

RIUDELLOTS
DE LA CREU

Església de Sant Martí de la Mota

SANT MARTÍ
DE LA MOTA

Sortida: Veinat de la República,
Palol de Revardit

1 km

Canet d'Adri



Veure mapa

Ruta 3 : Can Ramió i la Mota

📍 **ITINERARI:** Veïnat de la República - Castell de Palol de Revardit - Bòbila d'Ermedàs - Can Ramió - La Mota - Veïnat de la República



Dificultat: **Molt difícil**



Distància: 43,71 km



Desnivell: +960 m



Durada: 3h 30min



Sortida: Veïnat de la República
Palol de Revardit

Coordenades: 42.049768 | 2.818943

Descripció:

La primera part de la ruta transcorre per pobles i camps de cultiu amb poc desnivell que coincideixen amb escenaris propis de les rutes temàtiques de senderisme basades en el llibre *Soldats de Salamina*.

Després continua amb uns trams de pujada que ens porten fins a Can Ramió, punt més alt de la volta i un bon mirador de la comarca.

📌 Punts d'interès:

Gaudeix d'una ruta plena de racons per descobrir

CASTELL DE PALOL DE REVARDIT: es troba estratègicament situat en un pas estret davant del Puig de Mont-Rodon i la muntanya d'en Vila, punt on era del tot necessari creuar el riu Revardit. La seva primera referència documental és el testament de Bernat Bernat (1074), bisbe de Carcassona, que va morir al castell de Palol de Revardit. El castell va estar lligat al llinatge dels senyors de Palol, dels quals trobem notícies des del segle XII. A finals del s. XVI va passar a mans de la família de Cruïlles.

A partir dels segles XVII- XVIII el castell va ser convertit en masia. L'any 2005 el castell va ser adquirit per l'Ajuntament de Palol de Revardit.

BÒBILA ROMANA D'ERMEDÀS: el jaciment d'Ermedàs és una instal·lació industrial d'època romana on s'hi produïen objectes i atuells de ceràmica. Aquestes instal·lacions devien funcionar durant la segona meitat del segle I i la major part del segle II dC. Es creu que haurien ocupat una superfície de 3.000 metres quadrats. El jaciment es coneix des dels anys 60; l'any 1982 s'hi van realitzar prospeccions però l'excavació sistemàtica es va iniciar l'any 1999 i continua a l'actualitat.

MIRADOR DEL TURÓ DE CAN RAMIÓ: muntanya de 491 metres que es troba al municipi de Camós. És el punt més alt de la ruta i un excel·lent mirador de la comarca.

ESGLÉSIA DE SANT MARTÍ DE LA MOTA: es troba al veïnat de la Mota, el més apartat del municipi de Palol de Revardit; un nucli rural de masies més o menys disseminades al voltant de l'església dedicada a Sant Martí. Situat a l'esquerra de la riera de Riudelleques, vora el puig de Sant Dalmau.

la Torre de
Can Ginestar

Turó de Can
Morgat

Puig de Sant
Martirià

Turó de Capella
Bou

Turó de Vinyaplana

GI-524



Església de Sta. Maria
de Porqueres



Estany de Banyoles

Sortida: Centre BTT, Porqueres

Puig de la Gresa

Estanyol del Vilar

Els Desmais

Balneari i font de la Puda

Puig Saquet

Puig de Guemol

Guémol

BANYOLES

Ermita de
Sant Patllari

Puig de la Canova

PORQUERES

Puig Surís

Puigsurís

Pujamol



CAMÓS

Muntanya



Veure mapa



500 m



Ruta 4 : Pujada a Sant Patllari

📍 **ITINERARI:** Centre BTT - Estanyol del Vilar - Balneari i font de la Puda - Ermita de Sant Patllari - Església de Santa Maria de Porqueres - Centre BTT



Dificultat: Difícil



Distància: 20,93 km



Desnivell: +460 m



Durada: 1h 30min



Sortida: Centre BTT, Porqueres
Coordenades: 42.119141 | 2.746835

Descripció:

Ruta amb una primera part d'asfalt, que canvia una vegada es comença a pujar des de Pujarnol cap al puig de Sant Patllari. Indret amb una panoràmica espectacular de 360° sobre el Pirineu i la Costa Brava.

La baixada en direcció a Banyoles és ràpida i divertida encara que el camí no sigui gaire fàcil.



📌 Punts d'interès:

Enfila't muntanya amunt i gaudeix d'unes vistes increïbles

ESTANYOL DEL VILAR: és l'estanyol més conegut de la comarca. Es troba just a la riba sud de l'estany i, igual que aquest, recorda la forma d'un 8 gràcies a les dues cubetes que el formen.

ELS DESMAIS: els arbres del paratge dels desmais no són autòctons, però el paratge s'ha convertit en un lloc emblemàtic de l'estany. Hi ha dues fonts: la font de la Filosa, en honor a les goges de les Estunes, i la font del Ferro.


ESTANY DE BANYOLES: és l'origen i el principal signe d'identitat de la ciutat de Banyoles. Juntament amb la seva conca lacustre és considerat el conjunt càrstic més extens de la península ibèrica i un espai únic d'un gran valor geològic, ecològic, paisatgístic i cultural.

EL BALNEARI I LA FONT DE LA PUDA: la font és un sortidor d'aigües amb propietats curatives, que fan una olor molt forta i amb un gust singular, a causa del seu contingut de gas sulfhídric o sulfur d'hidrògen (olor d'ous podrits o de bomba fètida). Les aigües eren conegudes pels seus poders curatius. Al costat s'hi va construir un balneari, l'any 1862, actualment en ruïnes.

ERMITA DE SANT PATLLARI: ermita documentada des del principi del segle XIV, formada per una sola nau capçada a l'est per un absis semicircular. A més, des del cim de la muntanya, podem gaudir d'una vista fantàstica del Pirineu i la Costa Brava. Adossat a la capella es troba una mena de refugi amb llar de foc, que en cas de necessitat pot aixoplugar unes vuit persones. És d'ús lliure.

ESGLÉSIA DE SANTA MARIA DE PORQUERES: edifici romànic situat al municipi de Porqueres. L'església va ser reconstruïda cap a final del segle XII i consagrada el dia 5 d'abril de l'any 1182 pel bisbe de Girona Ramon Guissall.



 [Veure mapa](#)



Ruta 5 : De Briolf i Guixeres

📍 ITINERARI: Casa dels enginyers - Briolf - Sant Miquel Sesvinyes - L'Estany - Pla de Martís - Casa dels enginyers

📊 Dificultat: **Molt difícil**

📏 Distància: 46,77 km

📈 Desnivell: +830 m

🕒 Durada: 3h 30min

📍 Sortida: Casa dels enginyers, Esponellà
Coordenades: 42.183642 | 2.779207

Descripció:

Circuit per a veritables fans de la BTT, pel quilometratge i la duresa d'alguns trams. Això es compensa amb paratges d'una gran bellesa i baixades tècniques per indrets inhòspits.

Gairebé a la meitat de la ruta ens trobem amb el Castell i el Molí de Roca envoltats d'un paisatge incomparable.



📍 Punts d'interès:

Una ruta ideal pels més aventurers

CASA DELS ENGINYERS: coneguda també com a casa del Pantà: evoca l'època de la construcció, a principis del s. XX, de les petites centrals hidroelèctriques de la conca del Fluvià.

ESGLÉSIA DE BRIOLF: l'antic poble de Briolf, esmentat per primer cop l'any 977, actualment abandonat, conserva dos elements importants. D'una banda, l'església romànica, d'una sola nau amb absis semicircular. De l'altra, la torre veïna fortificada, possiblement posterior a l'església, de planta quadrada i arc de mig punt central.

ERMITA DE SANTA MARIA DE LORETO: consta que l'ermita va ser construïda als primers anys del segle XX en una elevació rocosa damunt el curs del riu Ser, davant del castell de Roca i la gorga del Diable. Va ser promoguda per la devoció popular a la Verge de Loreto.

CASTELL I MOLÍ DE ROCA: datat des del s.XIII. Més enllà hi ha l'antic molí. Just al seu costat, el salt de la resclosa, que li facilitava l'aigua. Propietat privada. No visitable.

ERMITA DE SANT MIQUEL SESVINYES: construcció d'una sola nau, coberta amb volta apuntada amb absis semicircular. La pedra que es va fer servir és de tipus sorrenc i molt variada de dimensions. Tot el conjunt fa pensar en una construcció típicament rural. Fins i tot el campanar d'espadanya acabat amb un teuladí és un clar exemple de rusticitat.

ESGLÉSIA DE SANTA MARIA DE PORQUERES: és una església romànica situada al municipi de Porqueres. Va ser reconstruïda cap a final del segle XII i consagrada el dia 5 d'abril de l'any 1182.

ESTANY DE BANYOLES: és l'origen i el principal signe d'identitat de la ciutat de Banyoles. Juntament amb la seva conca lacustre és considerat el conjunt càrstic més extens de la península ibèrica i un espai únic d'un gran valor geològic, ecològic, paisatgístic i cultural.

PONT DE MARTÍS: no es tenen notícies concretes sobre aquest element. El pont es troba al costat de la creu de Martís que va ser col·locada a l'època medieval, per tant, el camí pel pla de Martís ja hauria existit com a mínim en aquest moment.



Sortida: Casa dels enginyers, Esponellà



Parc de les Coves Prehistòriques de Serinyà



Pla de Martís



Salt de Martís



Església de St. Esteve de Vilademí



Platja d'Espolla



Església de Sant Feliu i Sant Pere de Fontcoberta



Veure mapa



500 m

Ruta 6 : Ruta d'Ollers i el riu Fluvià

📍 **ITINERARI:** Casa dels enginyers - Parc de les Coves Prehistòriques de Serinyà - Pla de Martís - Fontcoberta - Vilademí - Esponellà - Casa dels enginyers



Dificultat: Difícil



Distància: 30,62 km



Desnivell: +500 m



Durada: 3h 30min



Sortida: Casa dels enginyers,
Esponellà

Coordenades: 42.183642 | 2.779207

Descripció:

Aquesta ruta, amb poc desnivell, ens farà descobrir bona part de la comarca. Cal destacar el darrer tram del trajecte, en el qual estarem acompanyats per un bosc d'alzines i pins a una banda, i a l'altra, per una vegetació de ribera amb ziga-zagues del riu.



📍 Punts d'interès:

Descobreix la comarca a cop de pedal!

CASA DELS ENGINYERS: coneguda també com a casa del Pantà: evoca l'època de la construcció, a principis del s. XX, de les petites centrals hidroelèctriques de la conca del Fluvià.

SALT DE MARTÍS: també conegut com el saltant Gros d'Espolla, té un mirador i un petit itinerari. L'aigua continua davallant suaument formant algunes gorgues, com la dels Gossos o la de les Anguiles.

PARC DE LES COVES PREHISTÒRIQUES DE SERINYÀ¹: conjunt de jaciments prehistòrics del Paleolític mitjà que va ser descobert a mitjans del segle XX. Aquest jaciment és un dels més importants d'Europa i documenta el pas de l'home de Neandertal a l'Homo sapiens.

PLA DE MARTÍS: gran pla agrícola utilitzat com a camp d'aviació en plena Guerra Civil. Va ser un equipament militar que va tenir dues etapes: la primera, l'any 1938, amb el condicionament del terreny, d'uns 850 m² amb dues pistes d'uns 1.300m de longitud, amb l'arribada dels primers avions de l'exèrcit republicà. A partir d'aquell moment es va iniciar el seu funcionament fins a l'acabament de la guerra a la comarca a principis del 1939. La segona etapa s'enceta el 1944 amb els tràmits per tornar-lo a posar en funcionament i destinar-lo a base aeronàutica per controlar i vigilar les hipotètiques incursions aèries d'altres països. L'any 1960, amb el pas dels anys, el canvi polític mundial i el poc ús de les instal·lacions, es va tancar l'aeròdrom definitivament. Anys més tard la zona s'ha utilitzat com a plataforma d'aeromodelisme esportiu de diferents aficionats de les comarques gironines.

PLATJA D'ESPOLLA: estany intermitent que només s'omple d'aigua si hi ha pluges abundants i continuades. És un indret conegut sobretot per l'existència dels Triops, uns petits crustacis supervivents de l'època prehistòrica.

ESGLÉSIA DE SANT FELIU I SANT PERE DE FONTCOBERTA: edifici romànic del segle XII modificat al segle XVIII situat al centre de la població.

ESGLÉSIA DE SANT ESTEVE DE VILAMARÍ: de nau rectangular, amb dues capelles laterals, fruit de la reconstrucció del s.XVIII sobre l'antiga església romànica del s.X.



Església Santa Caterina d'Espasens



Església Santa Maria de Vilamarí



Església Sant Cugat de Ravós



Església de Sant Andreu del Terri

**Sortida: Veinat de la República,
Palol de Revardit**



Veure mapa



1 km

Ruta 7 : Espasens - Vilademuls - Ravós del Terri

📍 ITINERARI: Veïnat de la República - Ravós del Terri - Espasens - Vilamarí - Sant Andreu del Terri - Veïnat de la República



Dificultat: **Difícil**



Distància: 43 km



Desnivell: +750 m



Durada: 3h



Sortida: Veïnat de la República
Palol de Revardit
Coordenades: 42.049768 | 2.818943

Descripció:

Circuit de gran bellesa amb camins que transcoren, majoritàriament, per l'ondulat terreny del municipi de Vilademuls, en petits pobles rurals amb molt d'encant.



📌 Punts d'interès:

[Descobreix els petits pobles rurals de la comarca](#)

ESGLÉSIA DE SANT CUGAT DE RAVÓS: datada de l'any 1096, l'església havia estat la capella del castell de Rogationibus, que es trobava sota la jurisdicció de l'ardiaca major de la seu de Girona. En un primer moment l'accés era per l'interior del pati del castell. Al segle XVII es construeix l'accés actual. A l'absis es troben unes pintures murals romàniques datades del segle XIII, amb influències gòtiques i amb elements arcaïtzants. La composició consta d'un déu en majestat assegut en un tamboret d'estructura arquitectònica, damunt de coixins i amb els braços alçats, que beneeix amb la dreta i sosté un llibre amb l'esquerra.

ESGLÉSIA DE SANTA CATERINA D'ESPASENS: església romànica que data aproximadament del segle XII. A partir de l'any 1488 l'església va tenir dues devocions, a Santa Maria i a Santa Caterina. Al sud del temple s'hi poden veure les restes de la casa forta d'Espasens. Era propietat d'una família de cavallers que la van fer construir en època medieval. Els grans arcs que avui en dia es conserven formaven part de la coberta de l'estança més gran de la casa.

ESGLÉSIA DE SANTA MARIA DE VILAMARÍ: església d'origen romànic que apareix esmentada l'any 1269. Va ser reconstruïda al s. XVII reaprofitant l'estructura del temple. En la segona meitat del segle XVIII s'hi va construir una nova sagristia.

ESGLÉSIA DE SANT ANDREU DEL TERRI: església documentada per primer cop l'any 840. Els primers documents informen de l'existència d'una primitiva església, de la qual no s'ha conservat cap resta, potser només alguns carreus aprofitats per a la construcció de l'actual església, aixecada pels monjos de Santa Maria d'Amer. El 1372 esdevingué parròquia i seu de la Confraria de Sant Andreu. Actualment només se celebra missa el dia de Sant Andreu, patró de l'església, dia de la festa major de Sant Andreu del Terri.



Can Morgat



Caseta de Fusta



Estanyol Nou i Estanyol de Can Sisó



La Draga

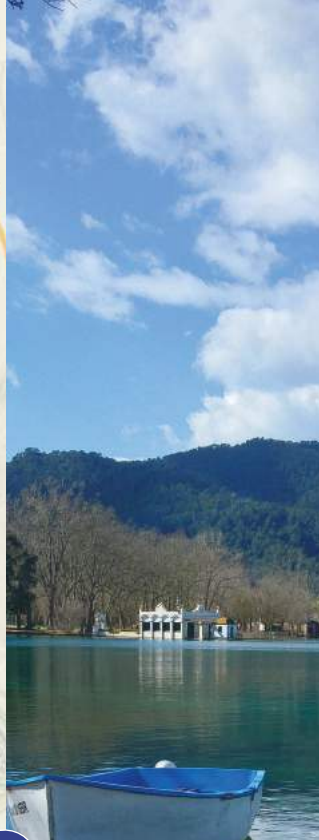


Estany de Banyoles

Església de Sta. Maria de Porqueres

Sortida: Centre BTT, Porqueres

Els Desmais



Veure mapa



300 m

Ruta 8 : Volta a l'Estany de Banyoles

📍 ITINERARI: Centre BTT - Estanyol de Vilar - La Draga - Caseta de Fusta - Església de Santa Maria de Porqueres - Centre BTT



Dificultat: Fàcil



Distància: 6,5 km



Desnivell: Inapreciable



Durada: 25 min



Sortida: Centre BTT, Porqueres
Coordenades: 42.119141 | 2.746835

Descripció:

Ruta molt fàcil de passeig per l'estany de Banyoles. Gran part del circuit passa pel carril bici que voreja l'Estany.



📌 Punts d'interès:

Un recorregut pels paratges més emblemàtics de Banyoles i Porqueres

ELS DESMAIS: els arbres del paratge dels desmais no són autòctons, però el paratge s'ha convertit en un lloc emblemàtic de l'estany. A la zona hi ha dues fonts: la font de la Filosa, en honor a les goges de les Estunes, i la font del ferro

ESTANY DE BANYOLES: és l'origen i el principal signe d'identitat de la ciutat de Banyoles. Juntament amb la seva conca lacustre és considerat el conjunt càrstic més extens de la península ibèrica i un espai únic d'un gran valor geològic, ecològic, paisatgístic i cultural.

LA DRAGA: gran parc al costat de l'estany inaugurat amb motiu de les olimpíades de Barcelona 92. Al costat de l'aparcament, hi ha unes taules d'obra i una font per poder fer picnic. El parc alberga el pavelló municipal d'esports i el poblat neolític de la Draga.

CASETA DE FUSTA: es troba situada a la vora de l'estany. Només s'hi pot accedir en bicicleta o a peu. És un dels 3 llocs que estan habilitats per als banyistes de l'estany i l'únic que és gratuït.

CAN MORGAT: el mas enfilat al turó ens recorda la llegenda que dóna una explicació tradicional a l'origen de l'estany ("Morgat! Morgat! Ves-te'n a casa o seràs negat!"). A la riera del mateix nom, que porta aigua tot l'any gràcies a unes surgències subterrànies, s'hi han refugiat els últims peixos autòctons de la zona lacustre: el barb de muntanya i la bagra.

ESTANYOL NOU I ESTANYOL DE CAN SISÓ: l'estanyol Nou és l'últim gran estanyol que s'ha format a la zona lacustre. La seva coloració és verdosa i és lleugerament eutròfic. L'estanyol de Can Sisó és conegut també com l'estanyol Vermell per les variacions estacionals del color de les seves aigües que s'associen a l'alterança de comunitats bacterianes en superfície.

ESGLÉSIA DE SANTA MARIA DE PORQUERES: és un edifici romànic situat al municipi de Porqueres. Va ser reconstruïda cap a final del segle XII i consagrada el dia 5 d'abril de l'any 1182 pel bisbe de Girona Ramon Guissall.



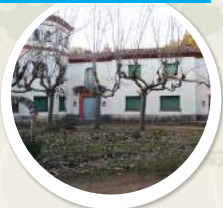
Ruta ideal per famílies



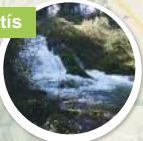
Zona de picnic de La Draga | 20



Sortida: Casa dels enginyers, Esponellà



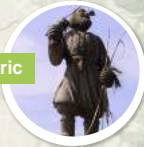
Salt de Martís



Pont de Martís



Estàtua de Sant Galeric



Pla de Martís



Can Malloles



Parc de les Coves Prehistòriques de Serinyà



Veure mapa



500 m

Ruta 9 : Volta pel Pla de Martís

📍 ITINERARI: Casa dels enginyers - Parc de les Coves Prehistòriques de Serinyà - Pla de Martís - Casa dels enginyers



Dificultat: Fàcil



Distància: 12 km



Desnivell: Inapreciable



Durada: 45 min



Sortida: Casa dels enginyers, Esponellà

Coordenades: 42.183642 | 2.779207

Descripció:

Circuit de passeig que s'inicia al Pla de Martís. Els camins són pistes forestals poc transitades, fins que arribem al veïnat de Martís. Una vegada arribem a Serinyà podem aprofitar per fer una parada i visitar el Parc de les Coves Prehistòriques de Serinyà.



📍 Punts d'interès:

Gaudeix d'una ruta plena d'història!

CASA DELS ENGINYERS: coneguda també com a casa del Pantà: evoca l'època de la construcció, a principis del s. XX, de les petites centrals hidroelèctriques de la conca del Fluvià.

PARC DE LES COVES PREHISTÒRIQUES DE SERINYÀ¹: conjunt de jaciments prehistòrics del Paleolític mitjà que documenta el pas de l'Home de Neandertal a l'Homo Sapiens.

PLA DE MARTÍS: gran pla agrícola utilitzat com a camp d'aviació en plena Guerra Civil. Va ser un equipament militar que va tenir dues etapes: la primera, l'any 1938, amb el condicionament del terreny, d'uns 850 m² amb dues pistes d'uns 1.300m de longitud, amb l'arribada dels primers avions de l'exèrcit republicà. A partir d'aquell moment es va iniciar el seu funcionament fins a l'acabament de la guerra a la comarca a principis del 1939. La segona etapa s'enceta el 1944 amb els tràmits per tornar-lo a posar en funcionament i destinar-lo a base aeronàutica per controlar i vigilar les hipotètiques incursions aèries d'altres països. L'any 1960, amb el pas dels anys, el canvi polític mundial i el poc ús de les instal·lacions, es va tancar l'aeròdrom definitivament. Anys més tard la zona s'ha utilitzat com a plataforma d'aeromodelisme esportiu de diferents aficionats de les comarques gironines.

CAN MALLOLES: antic mas que va ser confiscat i convertit en polvorí durant la Guerra Civil. Dins la pallissa s'hi guardava tot tipus de munició, però sobre tot les bombes que havien de carregar els Tupolev SB-2, més coneguts com a Katusques. Amb totes les bombes també s'hi devien guardar les metxes per encendre la trilita (TNT), que s'hi van trobar, a principis de l'any 2000.

REFUGI ANTIAERI DE TRAVER: es va construir l'any 1938 gairebé al peu de les pistes d'enlairament i aterratge del camp d'aviació militar del pla de Martís. Es va construir per la protecció del personal que estava destinat al control de les accions militars del camp d'aviació. El refugi és de propietat privada i només es pot veure l'exterior.

ESTÀTUA DE SANT GALDERIC: simbolitza el patró dels pagesos i la unió de quatre municipis: Esponellà, Serinyà, Fontcoberta i Porqueres. Des del 12 d'octubre de 1990 es celebra en aquests municipis cada any la festa de Sant Galderic.

PONT DE MARTÍS: no es tenen notícies concretes sobre aquest element. El pont es troba al costat de la creu de Martís, que va ser col·locada a l'època medieval, per tant, el camí pel pla de Martís ja hauria existit com a mínim en aquest moment.

SALT DE MARTÍS: també conegut com el saltant Gros d'Espolla, hi ha un mirador adequat i un petit itinerari. L'aigua continua davallant formant algunes gorgues, com la dels Gossos o la de les Anquiles.

¹ Horaris i reserves coves de Serinyà: www.plaestany.cat/coves - coves.serinyà@plaestany.cat - Tel. 972 59 33 10





Veure mapa



Ruta 10: Ruta de Serinyà i l'estany

📍 **ITINERARI:** Casa dels enginyers - Parc de les Coves Prehistòriques de Serinyà - Estany de Banyoles - Església de Santa Maria de Porqueres - La Draga - Platja d'Espolla - Pla de Martís - Casa dels enginyers

📊 **Dificultat:** Mitjana

📏 **Distància:** 20 km

📈 **Desnivell:** +100 m

🕒 **Durada:** 1h 30min

📍 **Sortida:** Casa dels enginyers, Esponellà

Coordenades: 42.183642 / 2.779207

Descripció:

Ruta de poca dificultat que s'inicia a la Casa dels enginyers i continua en direcció Serinyà, passant pel costat del Parc de les Coves Prehistòriques. Tot seguit s'arriba a l'estany de Banyoles on es voreja sencer i després s'enfila cap al Pla de Martís



📍 Punts d'interès:

Ruta ideal per gaudir del paisatge i la natura

PARC DE LES COVES PREHISTÒRIQUES DE SERINYÀ: conjunt de jaciments prehistòrics del Paleolític mitjà que va ser descobert a mitjans del segle XX. Aquest jaciment és un dels més importants d'Europa i documenta el pas de l'Home de Neandertal a l'Home Sapiens. Hi podem veure com vivien i què feien els nostres avantpassats més directes, abans de l'arribada del Neandertal (entre 100.000 i 40.000 anys).

ESTANY DE BANYOLES: és l'origen i el principal signe d'identitat de la ciutat de Banyoles. Juntament amb la seva conca lacustre són considerats com el conjunt càrstic més extens de la península ibèrica i un espai únic d'un gran valor geològic, ecològic, paisatgístic i cultural.

ESGLÉSIA DE SANTA MARIA DE PORQUERES: és una església romànica situada al municipi de Porqueres. Fou reconstruïda cap a final del segle XII i consagrada el dia 5 d'abril de l'any 1182 pel bisbe de Girona Ramon Guissall.

ELS DESMAIS: els arbres del paratge dels desmais no són autòctons, però el paratge s'ha convertit en un lloc emblemàtic de l'estany. A la zona hi ha dues fonts: la font de la Filosa, en honor a les goges de les Estunes, i la font del Ferro.

PLA DE MARTÍS: gran pla agrícola utilitzat com a camp d'aviació en plena Guerra Civil. Va ser un equipament militar que va tenir dues etapes: la primera, l'any 1938, amb el condicionament del terreny, d'uns 850 m² amb dues pistes d'uns 1.300m de longitud, amb l'arribada dels primers avions de l'exèrcit republicà. A partir d'aquell moment es va iniciar el seu funcionament fins a l'acabament de la guerra a la comarca a principis del 1939. La segona etapa s'enceta el 1944 amb els tràmits per tornar-lo a posar en funcionament i destinar-lo a base aeronàutica per controlar i vigilar les hipotètiques incursions aèries d'altres països. L'any 1960, amb el pas dels anys, el canvi polític mundial i el poc ús de les instal·lacions, es va tancar l'aeròdrom definitivament. Anys més tard la zona s'ha utilitzat com a plataforma d'aerododisme esportiu de diferents aficionats de les comarques gironines.

PONT DE MARTÍS: no es tenen notícies concretes sobre aquest element. El pont es troba al costat de la creu de Martís que fou col·locada a l'època medieval. Per tant, el camí pel pla de Martís ja hauria existit com a mínim en aquest moment.

SALT DE MARTÍS: també conegut com el saltant Gros d'Espolla, hi ha un mirador adequat i un petit itinerari. L'aigua continua davallant formant algunes gorgues, com la dels Gossos o la de les Anguiles.



[Veure mapa](#)



Ruta 11: Rocacorba

📍 **ITINERARI:** Centre BTT - Pujarnol - Ermita i prat de Sant Nicolau - Rocacorba - Ermita i prat de Sant Nicolau - Pujarnol - Centre BTT

📊 **Dificultat:** Molt difícil

📏 **Distància:** 5 km

📈 **Desnivell:** 881 m

🕒 **Durada:** 1h

📍 **Sortida:** Centre BTT, Porqueres
Coordenades: 42.119141 | 2.746835

Descripció:

Inicialment comparteix el traçat amb la ruta 4 del Pla de l'Estany, però en arribar a la Torre de Pujarnol, s'enfila fins al Prat de Sant Nicolau, a prop dels 1.000m d'altitud, on trobem la primera antena de comunicacions, per baixar a mà esquerra fins a trobar l'enllaç B, amb el qual comparteix la part final.

📌 Punts d'interès:

Ruta ideal pels més atrevits

ESGLÉSIA DE SANT CEBRIÀ DE PUJARNOL: església romànica del municipi de Porqueres. A l'inici de la vall de Matamors hi ha el nucli rural de Sant Cebrià, format per l'església, el cementiri i la casa senyorial de la Torre de Pujarnol.

ERMITA DE SANT NICOLAU: manquen referències històriques de l'ermita. Si s'observen els paraments es pot datar la primitiva construcció al voltant del segle XIII. Amb tota probabilitat l'ermita hauria sofert els terratrèmols del segle XV. L'any 1978 fou objecte d'una restauració que li va donar l'aspecte actual.

PRAT DE SANT NICOLAU: es constitueix com a mirador excel·lent del Pirineu ripollès. A més hi trobem una font, del mateix nom, que limita amb les primeres fagedes i el Castanyer de Sant Nicolau, catalogat com a arbre monumental.

EL MIRADOR DE ROCACORBA: des d'aquest mirador es poden contemplar les esplèndides panoràmiques del Cap de Creus, el Canigó, Collsacabra, el Montseny, les Gavarres i les Illes Medes.

EL SANTUARI DE LA MARE DE DÉU DE ROCACORBA: és una obra declarada Bé Cultural d'Interès Nacional. En aquest racó de món és on s'hi erigeix solemne, just al cim d'una roca amb forma de proa de vaixell, i on en dies clars s'hi pot veure el Cap de Creus, el Montgrí, les Illes Medes, les Gavarres, el Montseny o el Puigmal.



GUIA DE RUTES

SENDERISME

Caminada pel Pla de l'Estany

Platja d'Espolla



Castell de Palol de Revardit



Pont de Can Prat



Castell d'Esponejà



Sant Miquel de Roca



www.plaestany.cat/turisme | [#plaestanyturisme](https://www.instagram.com/plaestanyturisme) |   



 Costa Brava
Pirineu de Girona

BENVINGUTS AL PLA DE L'ESTANY

Camina i descobreix l'entorn natural!

El Pla de l'Estany és un dels entorns naturals més privilegiats i diversos del país. La seva singularitat està lligada a l'aigua: el sistema lacustre, format per un conjunt d'estanyols i presidit per l'Estany de Banyoles, n'és el tret d'identitat. L'Estany de Banyoles constitueix un fenomen excepcional a Catalunya, ja que es tracta d'un estany d'origen càrstic (alimentat per les aigües subterrànies provinents de la conca del Fluvià) i tectònic, al peu de la gran falla entre la plana empordanesa i les muntanyes de la Garrotxa.

La comarca és per tant un bon punt de sortida per a qualsevol itinerari o excursió. En aquesta guia podreu trobar un recull de rutes de senderisme per descobrir-la. Inclou més de 200 quilòmetres de rutes per recórrer, aptes per a tots els públics: des de la Volta a l'Estany, ideal per a famílies, fins a la ruta del Refugi dels Emboscats per als més aventurers.



ÍNDEX DE RUTES DE SENDERISME

Rutes per a tothom

	● Ruta del torrent de Crespià	05		● Ruta de Can Morgat i Puig Clarà	25
	● La Puda i les Estunes	07		● Ruta dels indrets amb història	27
	● Volta a l'estany de Banyoles	09		● Ruta de l'estany a Sant Patllari	29
	● Ruta de Pujarnol a Sant Patllari	11		● Ruta dels Soldats de Salamina 1	31
	● Ruta de les fonts i Fontcoberta	13		● Ruta dels Soldats de Salamina 2	33
	● Camins de noguers mil·lenaris	15		● Ruta dels Soldats de Salamina 3	35
	● Ruta per les ribes del Fluvià	17		● Ruta del veïnat de Roca i Briolf	37
	● Ruta de l'estany a les coves de Serinyà	19		● Ruta PR-C120	39
	● Camí de tornada a l'escola	21		● Ruta GR1 - Etapa 4	41
	● Ruta pels volts d'Esponellà	23			

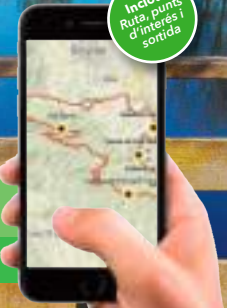
Dificultat de la Ruta: ● Fàcil ● Mitjana ● Difícil



Totes les rutes disposen d'un codi QR per escanejar el track

Comparteix les rutes amb #plaestanyturisme

Inclou:
Ruta, punts
d'interès i
sortida



Puig Caselles

Fontica



Font Vella



Can Ordís

Can Muriel
de Baix

Can Quer
de l'Hoste

Sortida: Plaça de l'església de Santa Eulàlia de Crespià

CRESPIÀ



Veure punt de sortida



50m



Ruta del torrent de Crespià

📍 **ITINERARI:** Plaça de l'església de Santa Eulàlia de Crespià – Font Vella – Fontica – Font Vella - Plaça de l'església de Santa Eulàlia de Crespià



Dificultat: Fàcil



Distància: 2km



Durada: 45 min



Senyalització: Senyalització pròpia de la ruta



Sortida: Pl. Església de Santa Eulàlia de Crespià
Coordenades: 42.187122 | 2.798268



Descripció:

Recorregut que ressegueix el torrent de Crespià, creuant-lo en diverses ocasions, on es poden veure dues fonts: la Font Vella i la Fontica

📌 Punts d'interès:

Segueix el torrent de Crespià i descobreix les fonts que s'hi amaguen

ESGLÉSIA DE SANTA EULÀLIA DE CRESPIÀ: edifici de construcció romànica dedicada a Santa Eulàlia de Mèrida, que és la patrona del poble. Les primeres notícies relacionades amb Santa Eulàlia daten de l'any 1151. L'església en principi era d'una sola nau. Al llarg dels segles XVI – XVIII es va reformar i es construïren dues naus laterals amb tres capelles a cada costat. També es va modificar el campanar que es va convertir en una torre de planta rectangular.

FONT VELLA: font que es troba en un agradable paisatge a la vora del torrent de Crespià. A la part superior hi ha una plana des d'on es pot gaudir d'unes magnífiques vistes del riu.

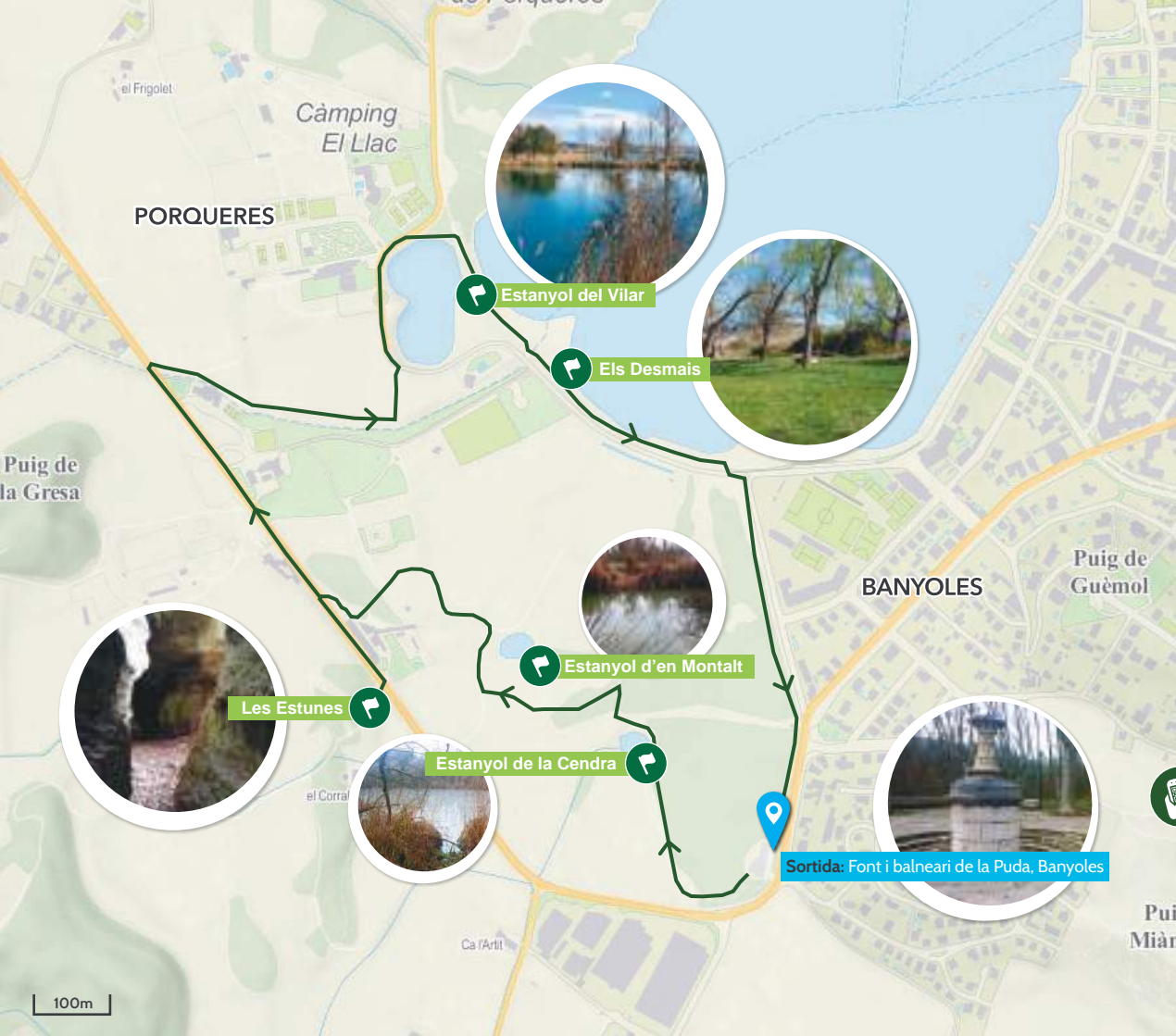
FONTICA: font situada en una bauma de pedra dins el torrent de Crespià. Per accedir-hi cal baixar unes escales de pedra.



Ruta ideal per famílies



Algunes de les fonts no són d'aigua potable | 05



Veure punt de sortida

Sortida: Font i balneari de la Puda, Banyoles



100m

La Puda i les Estunes

📍 **ITINERARI:** Font i balneari de la Puda – Estanyol de la Cendra – Estanyol d'en Montalt – Les Estunes – Estanyol del Vilar – Els Desmais – Font i balneari de la Puda

📊 **Dificultat:** Fàcil

📏 **Distància:** 4 km

🕒 **Durada:** 1 h

📌 **Senyalització:** Ruta 2 – La Puda i les Estunes

📍 **Sortida:** La font i el balneari de la Puda, Banyoles
Coordenades: 42.111245 | 2.752954

Descripció:

Recorregut a peu que ens permet descobrir diferents paratges singulars de l'entorn lacustre del sud-oest de l'Estany de Banyoles.

Es podrà conèixer una part de la vida quotidiana dels banyolins i banyolines de mitjans del s. XIX a través de la Font Pudosa i l'antic balneari, recórrer una zona d'aiguamolls i estanyols que conserven l'estat més silvestre, endinsar-se per les esquerdes del paratge encantat de les Estunes on, segons la llegenda, hi viuen aloges, i, finalment, contemplar el paratge de l'Estanyol del Vilar i els Desmais.

📌 Punts d'interès:

Descobreix les Estunes, un bosc ple de màgia

FONT PUDOSA: és una font d'aigües amb propietats curatives, que fan una olor molt forta i el seu gust és singular, a causa del seu contingut d'àcid sulfhídric o sulfur d'hidrogen (olor d'ous podrits o de bomba fètida).

BALNEARI DE LA PUDA: és un monument protegit com a Bé Cultural d'Interès Local del municipi de Banyoles. Va ser bastit el 1862 al costat de la font Pudosa, d'aigua sulfurosa càlcica freda.

ESTANYOL DE LA CENDRA: format per enfonsament càrstic. Rep el seu nom pel fet que la seva aigua té un aspecte cendrós a causa del xalió (pissarrí) que hi ha al fons i que queda en suspensió per l'entrada subterrània d'aigua.

ESTANYOL D'EN MONTALT: estanyol circular petit dintre 4 i 5 metres de diàmetre amb una passera de fusta. Es troba envoltat d'una banda d'arbres alts i unes falses acàcies. Es tracta d'un estanyol gran amb aigües tranquil·les de tons turquesa, blau clar i grisosos.

LES ESTUNES: és un dels racons més emblemàtics del municipi de Porqueres: les baumes i les esquerdes de travertí; els roures i les alzines ufanoses; la llegenda de les Goges, el silenci que talla i l'ombra fresca, les hores enfiladisses i els cants discrets dels ocells conviden a una passejada tranquil·la. Disposa d'una zona de picnic.

ESTANYOL DEL VILAR: és el més gran i proper de tots els que hi ha al voltant de l'Estany. Al costat hi ha la Font del Vilar.

ELS DESMAIS: els arbres del paratge dels desmais no són autòctons, però el paratge s'ha convertit en un lloc emblemàtic de l'Estany. Hi ha dues fonts: la Font de la Filosa i la Font del Ferro.



Ruta ideal per famílies



Zona de picnic de les Estunes | 07



Veure punt de sortida



Volta a l'Estany de Banyoles

📍 **ITINERARI:** Oficina de Turisme - Estany de Banyoles - Estanyol del Vilar - Església de Porqueres - Caseta de fusta - La Draga - Oficina de Turisme

📊 **Dificultat:** Fàcil

📏 **Distància:** 6,4 km

🕒 **Durada:** 2h

🚶 **Senyalització:** Ruta 1

📍 **Sortida:** Oficina de Turisme de Banyoles
Coordenades: 42.117843 | 2.756433

Descripció:

La volta a l'Estany de Banyoles és un dels passejos més coneguts de la zona, tant pels visitants com pels mateixos banyolins i banyolines.

Fent aquest passeig, que dona la volta completa a l'Estany de Banyoles, podem gaudir de la gran riquesa natural i paisatgística de la zona endinsant-nos als miradors i estanys que el recorren.

És un recorregut planer, **apte per fer amb cotxet de nadons**.

📌 Punts d'interès:

Gaudeix la ruta i coneix l'entorn de l'Estany

OFICINA DE TURISME. Pesquera núm. 10 o pesquera d'en Lero: la primera pesquera data de l'any 1886, va ser remodelada al primer terç del s.XX. Durant molts anys la pesquera va ser utilitzada com a atracció turística i moll de la barca La Oca.

ESTANY DE BANYOLES: és l'origen i el principal signe d'identitat de la ciutat de Banyoles. Juntament amb la seva conca lacustre són considerats com el conjunt càrstic més extens de la península ibèrica i un espai únic d'un gran valor geològic, ecològic, paisatgístic i cultural.

ESTANYOL DEL VILAR: és l'estanyol més conegut de la comarca. Es troba just a la riba sud de l'Estany, i, igual que el mateix Estany, recorda la forma d'un 8 degut a les dues cubetes que el formen.

ESGLÉSIA DE SANTA MARIA DE PORQUERES: és una església romànica situada al municipi de Porqueres. Fou reconstruïda cap a final del segle XII i consagrada el dia 5 d'abril de l'any 1182 pel bisbe de Girona Ramon Guissall.

LA DRAGA: gran parc al costat de l'Estany inaugurat amb motiu de les olimpíades de Barcelona 92. Al costat del parking, hi han unes taules d'obra i una font per poder fer picnic. El parc alberga el pavelló municipal d'esports i el poblat neolític de la Draga.



Ruta ideal per famílies



Zona de picnic de La Draga | 09



Sant Patllari

Ermита de Sant Patllari

Pedra de la Mà de Déu

Mirador

PORQUERES

Església de Sant Cebrià de Pujarnol

La Torre de Pujarnol

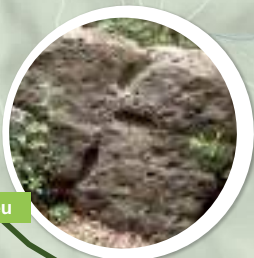
Sortida: Església de Sant Cebrià de Pujarnol, Porqueres

PUJARNOL

100 m



Veure punt de sortida



Ruta de Pujarnol a Sant Patllari

📍 ITINERARI: Església de Sant Cebrià de Pujarnol – Ermita de Sant Patllari – Església de Sant Cebrià de Pujarnol



Dificultat: Fàcil



Distància: 6,5 km



Durada: 1h 40min



Senyalització: Senyals verticals amb indicacions pròpies de la ruta



Sortida: Església de Sant Cebrià de Pujarnol, Porqueres
Coordenades: 42.10195 | 2.70828

Descripció:

Aquesta ruta s'inicia amb una visita a l'església romànica de Pujarnol i al conjunt arquitectònic que l'envolta, per tot seguit emprendre el camí que puja al puig de Sant Patllari, màxima elevació del terme de Porqueres. Coronat per una airosa ermita, proporciona una generosa vista que arriba més enllà de l'àmbit local.



📌 Punts d'interès:

Gaudeix d'unes vistes espectaculars des del puig de Sant Patllari

ESGLÉSIA DE SANT CEBRIÀ DE PUJARNOL: arquitectura religiosa d'origen romànic datada del segle XII- XIII. L'any 1248 es va consagrar l'església dedicada a Sant Cebrià. El 1426 l'església tenia dos altars, el major dedicat a Sant Cebrià i un altre dedicat a Sant Pere.

LA TORRE DE PUJARNOL: antigament havia estat un castell o casa fortificada. Conserva encara dues torres en les cantonades oposades. No hi ha notícies del castell fins al segle XIII. Actualment la torre pertany a una fundació.

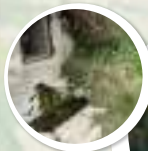
MIRADOR DE SANT PATLLARI: muntanya de 646 metres que es troba al municipi de Porqueres. Des d'aquest punt es poden contemplar unes vistes espectaculars de la comarca.

LA PEDRA DE LA MÀ DE DÉU: segons una llegenda local, recollida per membres del Centre Excursionista de Banyoles, des d'aquesta pedra la Mare de Déu va agafar empenta per pujar al cel. En fer això, hi hauria deixat la mà gravada. A la banda nord de la pedra hi ha tres incisions que podrien semblar tres dels braços d'una creu. A la part posterior es veu, lleugerament, la mà gravada a la roca.

ERMITA DE SANT PATLLARI: capella de petites dimensions amb una sola nau datada del segle XIII. Es troba situada a la muntanya antigament anomenada Monte Speculo (1182). Es coneix la presència d'ermitans fins a la segona meitat del segle XIX. Al voltant del 1727 es van fer una sèrie de reformes a l'ermita i se li va donar l'actual aspecte. Adossat a la capella es troba una mena de refugi amb llar de foc, que en cas de necessitat pot aixoplugar unes vuit persones. És d'ús lliure.

MELIANTA

Veïnat de la Farrès

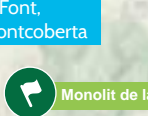


Ermita i font de la Mare de Déu de la Font

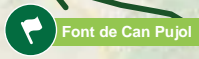


Església de Sant Feliu i Sant Pere de Fontcoberta

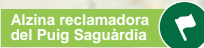
Sortida: Plaça de la Font, Melianta, Fontcoberta



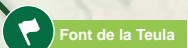
Monolit de la pedra dreta



Font de Can Pujol



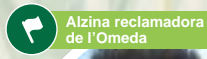
Alzina reclamadora del Puig Saguàrdia



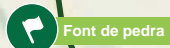
Font de la Teula

Veïnat de Figueroles

Veïnat d'en Fares



Alzina reclamadora de l'Omeda



Font de pedra



Veure punt de sortida



BANYOLES

300 m



Ruta de les fonts i del patrimoni de Fontcoberta

📍 ITINERARI: Melianta – Veïnat de Figueroles – Veïnat d'en Fares – Fontcoberta – Veïnat de la Farrès – Melianta



Dificultat: Fàcil



Distància: 10,4 km
Sender curt taronja: 5 km



Durada: 2h 30min
Sender curt taronja: 1h 15min



Senyalització: Sender local.
Marques verdes i blanques.



Sortida: Plaça de la Font, Melianta, Fontcoberta
Coordenades: 42.144947 | 2.772503

Descripció:

Sender local que transcorre pels paratges del municipi de Fontcoberta visitant un conjunt de fonts i elements patrimonials, així com les mítiques Alzines Reclamadores.



📌 Punts d'interès:

Descobreix els paratges més amagats de Fontcoberta

FONT DE MELIANTA: el topònim Melianta significa "gran estimball". Ha donat nom a la font, al rec, al clot i al veïnat de Melianta que s'estén a la seva part superior.

MONÒLIT DE LA PEDRA DRETA: probablement es va col·locar durant la Guerra Gran (1793-1795) tot i que es desconeix la seva finalitat.

FONT DE LA TEULA: el seu nom prové del fet que antigament l'aigua era canalitzada per una teula. Actualment surt per un broc format per una caixa de carro.

ALZINA RECLAMADORA DE L'OMEDA: aquesta alzina és l'arbre més representatiu de Fontcoberta juntament amb la del puig Saguàrdia. La seva forma troncocònica és volgudament modelada. Servia per caçar ocells, sobretot tords.

FONT DE CAN PUJOL: Can Pujol és una masia fortificada important del poble de Fontcoberta, documentada des del 1295. La font neix a ponent d'aquesta masia i l'aigua brolla a l'interior de la casa i tot seguit a l'exterior. Aquesta font que neix a cobert ha donat el nom al poble de Fontcoberta.

ESGLÉSIA DE SANT FELIU I SANT PERE DE FONTCOBERTA: església romànica del segle XII, consagrada l'any 917 en honor a Sant Pere i Sant Feliu. El campanar restaurat el 2003 és l'element més singular.

FONT DE LA MARE DE DÉU DE LA FONT: és una font abundosa i mai s'ha estroncat. Segons la creença que arrenca a l'època medieval, l'aigua de la font tenia "meravellosa virtut" i curava tota classe de malures.

ERMITA DE LA MARE DE DÉU DE LA FONT: és una construcció romànica de final del segle XII, documentada el 1261. Té una confraria des del segle XIII. Els seus estatuts, del 1453, són dels més antics que hi ha vigents a Catalunya.



Zona de pícnic en el punt de sortida/arribada de la ruta



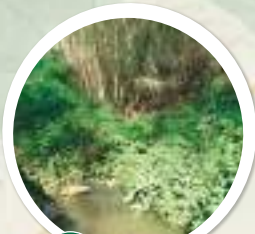
Algunes de les fonts no són d'aigua potable | 13



Font de Roca Barcelona



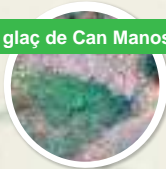
Camp de noguers



Torrent Merler

Ruta de la font

Ruta del pou de glaç



Pou de glaç de Can Manosa

Sortida: Plaça de l'església de Santa Eulàlia de Crespià



Veure punt de sortida



300m



Camins de noguers mil·lenaris

📍 **ITINERARI RUTA DE LA FONT:** Pl. de l'església – Camp de noguers – Torrent Merler – Font de Roca Barcelona – Torrent Merler
Camp de noguers – Pl. de l'església

📍 **ITINERARI RUTA DEL POU DEL GLAÇ:** Pl. de l'església – Camp de noguers – Pou de glaç – Camp de noguers – Pl. de l'església



Dificultat: Fàcil



Distància:

Ruta de la font: 12km
Ruta del pou de glaç: 5km



Durada:

Ruta de la font: 2h 30min
Ruta del pou de glaç: 1h 30 min



Senyalització: Senyals verticals amb indicacions pròpies de la ruta



Sortida: Pl. Església de Santa Eulàlia de Crespià
Coordenades: 42.187122 | 2.798268

Descripció:

Ruta que transcorre entre camps de noguers i recorre paratges amb elements patrimonials naturals i històrics.



📍 Punts d'interès:

Una ruta entre arbres mil·lenaris

ESGLÉSIA DE SANTA EULÀLIA DE CRESPIÀ: església de construcció romànica dedicada a Santa Eulàlia de Mèrida que és la patrona del poble. Les primeres notícies relacionades amb Santa Eulàlia daten de l'any 1151. L'església en principi era d'una sola nau. Al llarg dels segles XVI – XVIII es va reformar i s'hi van construir dues naus laterals. També es va modificar el campanar que es va convertir en una torre de planta rectangular.

CAMPS DE NOGUERS: cultiu de més de 12.000 noguers que produeixen unes 120 tones de nous l'any. Aquestes nous mil·lenàries són uns fruits que maduren a l'arbre i cauen a la tardor. El noguer perd les fulles a l'hivern i a la primavera l'hi tornen a sortir, al mateix temps que les flors. El productors d'aquestes nous recullen la producció d'aquest fruit des de la prehistòria. A prop hi ha el jaciment d'Incarcal on s'han descobert nous de fa més d'un milió d'anys.

POU DE GLAÇ DE CRESPIÀ: el pou era utilitzat antigament per conservar el gel al llarg de l'any. Durant l'hivern s'hi introduïa el gel que es formava pels voltants i s'intercalava amb palla. A l'estiu es treien els blocs de gel mitjançant una politja.

TORRENT MERLER: el torrent Merler, i amb ell els carrers Major i Gènova, constitueixen l'eix principal que divideix el poble de Crespià. Del torrent cap el sud hi ha la parròquia i les cases més importants (Can Piferrer, Can Porcioles i Can Casellas) així com l'antic Hospital i la capella de Santa Llúcia, avui rehabilitats i destinats a l'Ajuntament del municipi.

FONT DE ROCA BARCELONA: doll d'aigua que brolla d'una paret vertical de prop de 25 metres de roca desgastada pel pas de l'aigua i dels anys, feta en part de traverti. La zona està coberta de falgueres i hi creixen molses i vegetació típica d'indrets amb degotalls d'aigua. Hi ha desprendiments de roca al costat del riu i la riera a l'estiu es pot assecar. És un dels paratges més desconeguts de la comarca del Pla de l'Estany.



La Resclosa

La Resclosa

RUTA RIBA DRETA

Carretera d'Orfes

RUTA RIBA ESQUERRA

ORFES

Sortida: Plaça Major d'Orfes, Vilademuls

Passera

Parets de Dalí

Veure punt de sortida

100m



Ruta per les ribes del Fluvià

📍 **ITINERARI RUTA DRETA:** Plaça major d'Orfes - Carretera d'Orfes - La resclosa - Carretera d'Orfes - Plaça major d'Orfes

📍 **ITINERARI RUTA ESQUERRA:** Plaça major d'Orfes - Passera - La resclosa - Passera - Plaça major d'Orfes

📊 **Dificultat:** Fàcil Riba dreta
Mitjana Riba esquerra

📏 **Distància:** 3,4 km Riba dreta
4,4km Riba esquerra

🕒 **Durada:** 40min Riba dreta
60 min Riba esquerra

📋 **Senyalització:** Senyals verticals amb indicacions pròpies de la ruta

📍 **Sortida:** Plaça Major d'Orfes, Vilademuls
Coordenades: 42.172882 | 2.867016

Descripció:

Per tal de descobrir els paratges propers a La Resclosa i els voltants del poble d'Orfes es proposen dos itineraris curts:

L'itinerari de la dreta de la riba discorre una part per camí forestal i una altre per un tram de carretera.

L'itinerari de l'esquerra de la riba transita per una pista forestal i cal creuar el riu per una passera per continuar el recorregut i arribar fins a La Resclosa.

📌 Punts d'interès:

Endinsa't a les ribes del Fluvià i gaudeix de la natura

PLAÇA MAJOR D'ORFES: plaça principal del nucli d'Orfes que forma part del terme municipal de Vilademuls.

CARRETERA D'ORFES: acompanyada a costat i costat per arbres plataners, donen un aspecte ordenat i elegant al lloc. La moda de les plantacions d'arbres de l'espècie plataner (*Platanus x hybrida*) data del segle XIX, quan aquest tipus d'arbre es va fer popular. L'ús dels plataners era bàsicament el d'aprofitament de la seva ombra.

PASSERA: zona de pedres per on es pot creuar el riu.

LA RESCLOSA D'ORFES: es troba en un paratge fluvial ombrívol envoltat de camps de conreu i amb un accés fàcil que, des d'Orfes, es converteix en una agradable passejada.

És una de les moltes rescloses del tram mig del Fluvià que transcorre per la comarca, que servia per embassar l'aigua i derivar-la parcialment cap a un canal.



SERINYÀ



Església de Sant Miquel Sesvinyes



Parc de les Coves Prehistòriques de Serinyà



Platja d'Espolla

Església de Sant Cristòfol d'Usall

MELIANTA



L'Estany de Banyoles



Església de Santa Maria de Porqueres

PORQUERES

Sortida: Estanyol del Vilar, Porqueres

BANYOLES

500 m



Veure punt de sortida



Ruta de l'Estany a les coves de Serinyà

📍 **ITINERARI:** Estanyol del Vilar – Santa Maria de Porqueres – Usall – Platja d'Espolla
Parc de les Coves Prehistòriques de Serinyà – Sant Miquel Sesvinyes – Estanyol del Vilar

📊 **Dificultat:** Mitjana

📏 **Distància:** 20km

🕒 **Durada:** 4h

📌 **Senyalització:** Senyals verticals amb indicacions pròpies de la ruta

📍 **Sortida:** Estanyol del Vilar, Porqueres
Coordenades: 42.118366 | 2.746941

Descripció:

Recorregut llarg però agradable, que comença a l'estanyol situat al costat de l'Estany de Banyoles, i que enfila cap a Sant Cristòfor d'Usall per continuar baixant cap al pla de Martís visitant la increïble naturalesa de la Platja d'Espolla.

A continuació s'arriba al Parc de les Coves Prehistòriques de Serinyà i es finalitza la ruta visitant l'església de Sant Miquel Sesvinyes.

📍 Punts d'interès:

Història i naturalesa en una mateixa ruta

ESTANYOL DEL VILAR: és l'estanyol més conegut de la comarca. Es troba just a la riba sud de l'Estany, i, igual que aquest, recorda la forma d'un 8.

ESGLÉSIA DE SANTA MARIA DE PORQUERES: és una església romànica situada al municipi de Porqueres. Fou reconstruïda cap a final del segle XII i consagrada el dia 5 d'abril de l'any 1182 pel bisbe de Girona Ramon Guissall.

ESTANY DE BANYOLES: és l'origen i el principal signe d'identitat de la ciutat de Banyoles. Juntament amb la seva conca lacustre són considerats com el conjunt càrstic més extens de la península ibèrica i un espai únic d'un gran valor geològic, ecològic, paisatgístic i cultural.

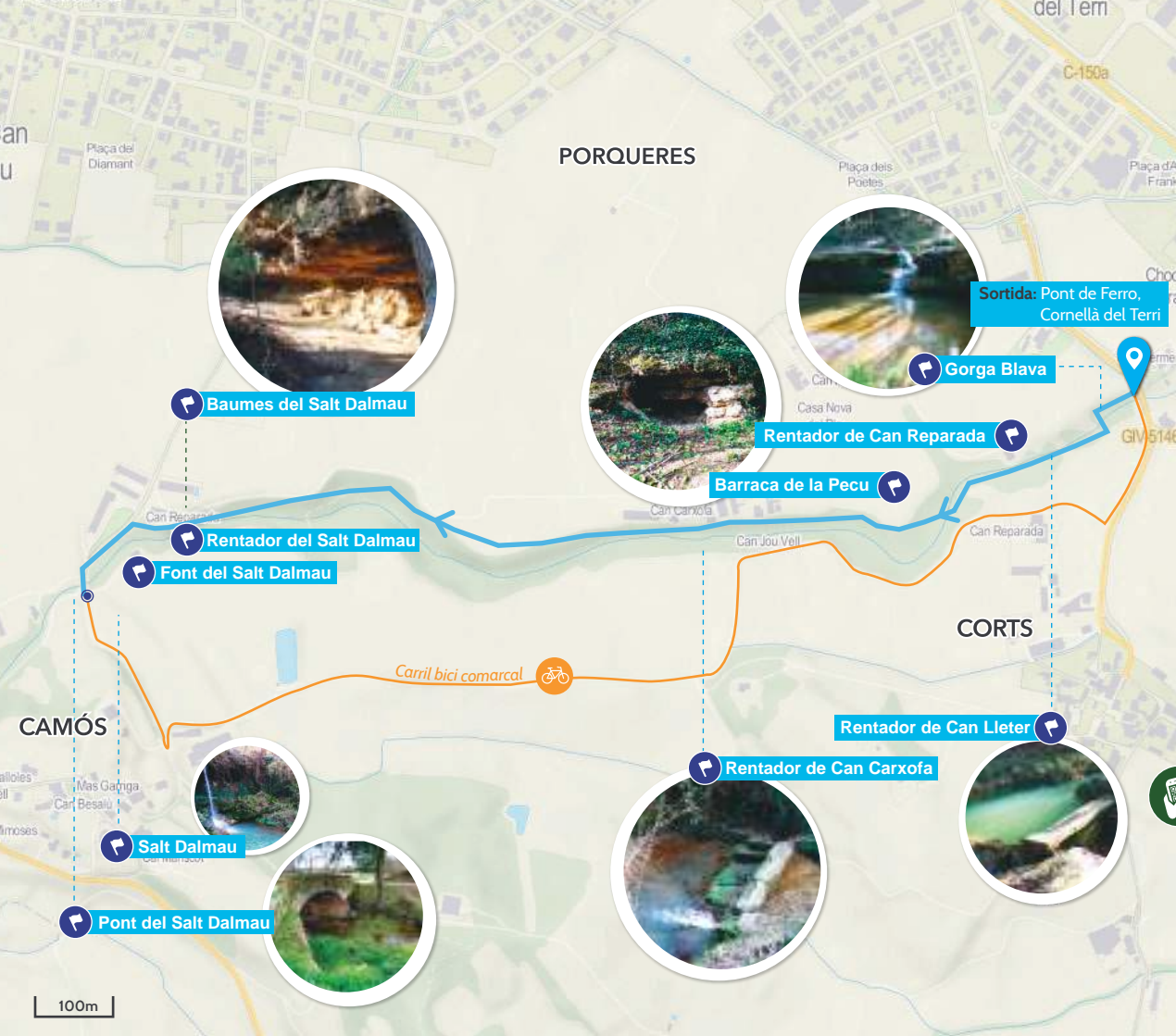
ESGLÉSIA DE SANT CRISTÒFOR D'USALL: edifici d'origen romànic citat l'any 1086 com a dependent del monestir de Sant Esteve de Banyoles.

PLATJA D'ESPOLLA: l'estany temporani d'Espolla és una de les manifestacions més sorprenents de tota la conca lacustre de Banyoles. S'omple d'aigua irregularment a la primavera i/o a la tardor, després de les pluges tot i que també en períodes de sequera pot estar diversos anys sense omplir-se, o omplir-se només en una estació de pluges. Quan s'omple s'hi poden observar els bullidors (entrades d'aigua subterrània amb pressió i aire que genera bombolles o moviment d'aigua). L'aigua de la platja d'Espolla flueix a través d'un rec que desemboca al riu Fluvià mitjançant els Saltants de Martís.

PARC DE LES COVES PREHISTÒRIQUES DE SERINYÀ¹: el parc està format per un conjunt de jaciments prehistòrics del Paleolític mitjà i superior. És el millor jaciment de l'Europa occidental per conèixer el pas de l'home de Neandertal a l'home modern. Fou descobert a mitjans del segle XX.

ESGLÉSIA DE SANT MIQUEL SESVINYES: ermita romànica de petites dimensions amb coberta a dos vessants amb campanar damunt de la porta d'entrada. La primera vegada que s'anomena l'església és a l'any 1208. La imatge que es venerava era la Mare de Déu amb l'Infant, avui en dia desapareguda.

¹ Horaris i reserves coves de Serinyà: www.plaestany.cat/coves - coves.serinya@plaestany.cat - Tel. 972 59 33 10



Veure punt de sortida



100m

Camí de tornada a l'escola

📍 **ITINERARI:** Pont de Ferro - Gorga Blava - Rentador de Can Lleter - Rentador de Can Reparada - Barraca de la Pecu - Rentador de Can Carxofa - Baumes - Rentador - Salt, Font i Pont de Sant Dalmau.

📊 **Dificultat:** Mitjana

📏 **Distància:** 1,6 km

⌚ **Durada:** 40 min

📋 **Senyalització:** Marques groges i senyals explicatius al llarg del recorregut

📍 **Sortida:** Camí al costat del pont de ferro del carril bici (Can Barrera), Cornellà del Terri
Coordenades: 42.098936 | 2.789001

Descripció:

Aquest recorregut és el que recorria la mainada del poble de Corts per anar a l'escola de Camós als anys cinquanta i el que utilitzava la gent per anar als rentadors del riu Matamors.

El camí discorre gairebé paral·lel al curs del riu i va de la Gorga Blava fins al Salt Dalmau. Els que anaven a classe continuaven el viatge fins a l'escola, situada on avui hi ha l'ajuntament de Camós. Es pot fer la ruta circular si s'enllaça amb el carril bici comarcal.

📍 Punts d'interès:

Viu un camí amb molta història

GORGA BLAVA: aquest indret és molt important en la història de Corts i dels pobles veïns, ja que pràcticament tot els infants i jovent hi ha fet banyades o llargues estades. Era molt habitual a la sortida de la missa els diumenges d'estiu que els nois del pobles hi anessin a refrescar-se.

RENTADOR DE CAN LLETER: un aiguat pels volts del 1955 va malmetre el rentador i es va haver de reconstruir.

RENTADOR DE CAN REPARADA: rentador compartit per les cases de Can Reparada, Can Quelistrus i Cal Vermell.

BARRACA DE LA PECU: habitada aproximadament fins el 1960 per una família de drapaires.

RENTADOR DE CAN CARXOFA: rentador de les cases de Can Carxofa, Can Jou i Can Pardoï. Aquest rentador feia també la funció de passera a l'altre costat del riu i de resclosa.

BAUMES DEL SALT DALMAU: són dues coves no gaire profundes que havien servit per donar aixopluc a captaires passavolants que hi feien estades, sovint curtes.

RENTADOR DEL SALT DALMAU: rentador molt antic compartit per les cases dels voltants.

SALT DALMAU: saltant d'aigua del riu Matamors que ja es cita l'any 1017. El riu neix a Pujarnol. És segurament el paratge natural més emblemàtic i conegut de Camós.

FONT DEL SALT DALMAU: font situada al costat del salt d'aigua, Salt Dalmau, del riu Matamors. Aquest paratge és lloc de trobada per fer-hi berenars i és on abans la gent es banyava.

PONT DEL SALT DALMAU: per solucionar el pas del riu de Camós a Banyoles, l'alcalde Vicenç de Besalú, va fer construir el pont per facilitar un nou accés cap a Banyoles l'any 1880.



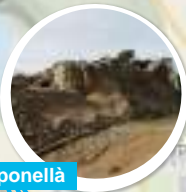
Sortida: Casa dels enginyers, Esponellà



Sant Miquel de Roca

CRESPIÀ

La Resclosa



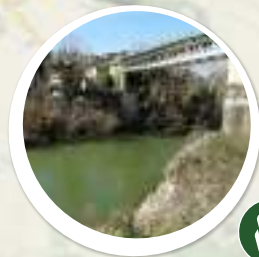
Castell d'Esponellà

ESPONELLÀ

Pont d'Esponellà

Font de l'hospici

Salt de Martís



Veure punt de sortida



300 m



Ruta pels volts d'Esponellà

📍 **ITINERARI:** Casa dels enginyers – Vistes a Sant Miquel de Roca– La resclosa – Pont d'Esponellà
Castell d'Esponellà –Salt de Martí – Font de l'hospici – Casa dels enginyers

📊 **Dificultat:** Mitjana

📏 **Distància:** 7km

🕒 **Durada:** 2h

📌 **Senyalització:** Petit itinerari sense senyalització concreta

📍 **Sortida:** Casa dels enginyers, Esponellà
Coordenades: 42.183599 | 2.778979

Descripció:

Ruta per paratges agradables i fascinants, com Sant Miquel de Roca i el Salt de Martí, i amb mostres històriques importants com les restes del castell d'Esponellà, entre d'altres.



📌 Punts d'interès:

Descobreix els paratges més fascinants de la zona

CASA DELS ENGINYERS: edificis de principis del segle XX construït per albergar l'equip tècnic i directiu constructor el gran pantà del Pla de l'Estant, un embassament pensat per donar servei, principalment, a bona part de l'Alt Empordà. Les obres del pantà no es van acabar de finalitzar i per tant la casa no va ser destinada mai a la finalitat per a la qual s'havia construït.

SANT MIQUEL DE ROCA: és una església gòtica del municipi de Crespià que es troba al congost del Fluvià. Està protegida com a Bé Cultural d'Interès Local des de l'any 1989. S'hi accedeix per un camí des de Crespià, passant per l'església esgavellada de Sant Bartomeu de Portell.

LA RESCLOSA: obra feta transversalment en el curs del riu Fluvià per elevar el nivell de l'aigua i derivar el corrent fora del seu llit. Té un salt d'aigua d'uns 7m d'alçada i desenvolupa una longitud de 75m.

PONT D'ESPONELLÀ: aixecat sobre el Fluvià, va ser autoritzat per Donna Sibila, vescomtessa de Rocafort, l'any 1392. Té una longitud de 156 m una amplada de 4 m i una alçada de 17 m sobre el llit del riu.

CASTELL D'ESPONELLÀ: fou el centre d'una important baronia creada a la fi del s. XIV. L'any 1381, ocupava el territori de l'actual terme municipal i devia tenir el seu origen en una torre de vigilància.

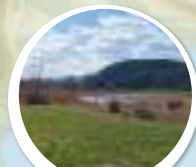
SALT DE MARTÍ: la seva aigua prové d'un rec alimentat per la Platja d'Espolla i desemboca al riu Fluvià. Es poden observar un seguit de saltants d'aigua a través d'un petit itinerari i uns miradors adequats. En els seu pas l'aigua forma algunes gorgues que retenen l'aigua quan el rec s'asseca i deixa a la vista concrecions calcàries curioses.

FONT DE L'HOSPICI: el seu nom prové del nom de la casa que es troba a l'inici del camí del saltant d'aigua, la casa de l'Hospici. S'anomena així perquè a mitjans del segle XIX el mas estava dividit en diverses estances, totes habitades per famílies amb diversos fills. L'elevat nombre de mainada que hi vivia li valgué el sobrenom de l'Hospici. Els masovers de la casa utilitzaven l'aigua de la bassa del costat de la font per regar.



Puig Clara

Puig Jara



Llacunes de Can Morgat



Observatori d'ocells



Can Morgat



Estanyol Nou



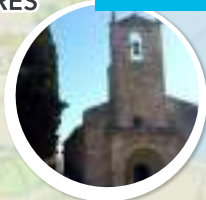
Estanyol de Can Sisó



Camí alternatiu



Sortida: Església Santa Maria de Porqueres



PORQUERES



Veure punt de sortida

BANYOLES



300 m

Ruta de Can Morgat i Puig Clarà

📍 ITINERARI: Església de Santa Maria de Porqueres - Can Morgat - Puig Clarà - Església de Santa Maria de Porqueres

📊 Dificultat: **Mitjana**

📏 Distància: 7km

🕒 Durada: 2h

📍 Senyalització: Ruta 3 - Can Morgat i Puig Clarà

📍 Sortida: Església Santa Maria de Porqueres
Coordenades: 42.121763 | 2.748410

Descripció:

Recorregut que porta a descobrir alguns dels estanyols que es troben vorejant l'estany de Banyoles, així com les diferents espècies d'aus i altres animals que hi viuen, per tot seguit enfilars el camí fins al Puig Clarà. Des d'aquí es pot gaudir d'una impressionant vista panoràmica de l'Estany de Banyoles i la ciutat, així com de bona part de la plana de l'Empordà.



📍 Punts d'interès:

Coneix l'estany des d'una perspectiva diferent

ESGLÉSIA DE SANTA MARIA DE PORQUERES: és una església del segle XII situada al municipi de Porqueres, segle XII. Existeixen referències documentals de Santa Maria de Porqueres des de l'any 906.

ESTANYOL DE CAN SISÓ: conegut també com l'estanyol vermell per les variacions estacionals del color de les seves aigües que s'associen a l'alternança de comunitats bacterianes en superfície. Malauradament l'estanyol ja no assoleix actualment la coloració vermella a la superfície, sinó que els bacteris es queden a més fondària. Als anys 90, l'acció negligent d'un pagès que va utilitzar l'aigua de l'estanyol per regar, va provocar un enfonsament de les vores de l'estanyol. Des de llavors només es poden apreciar lleugeres tonalitats rogenques a l'aigua.

ESTANYOL NOU: és l'últim gran estanyol que s'ha format a la zona lacustre. Es té registre de la seva formació l'any 1978, després d'un estiu molt sec. Fa uns 40 metres de diàmetre i 7 de fondària. La seva coloració és verdosa i és lleugerament eutròfic.

CAN MORGAT: el mas enfilat al turó, ens recorda la llegenda que dóna una explicació tradicional a l'origen de l'Estany ('Morgat! Morgat! ves-te'n a casa o seràs negat!'). A la riera del mateix nom, que porta aigua tot l'any gràcies a unes surgències subterrànies, s'hi han refugiat els últims peixos autòctons de la zona lacustre: el barb de muntanya i la bagra.

LLACUNES DE CAN MORGAT: a tocar de l'Estany de Banyoles s'ha recuperat una zona humida dessecada en el passat en benefici de l'agricultura. La recuperació es va fer entre els anys 2005 i 2007. A la llacuna d'en Margarit es pot observar la fauna aquàtica des d'un aguat.

PUIG CLARÀ: ofereix una vista atípica de l'Estany i el seu entorn. Cap a llevant, es veuen les llacunes de Can Morgat i el mosaic rural de camps i turons de Porqueres. Més enllà, la depressió de l'Estany i la ciutat de Banyoles, el pla de Martís i, en dies clars, la plana de l'Empordà fins al Montgrí i el mar. Pel nord i cap a ponent, les muntanyes de la Garrotxa i del Pirineu Oriental i els cims més propers de la Serralada Transversal, amb la serra i l'ermita de Sant Patllari en un primer pla.



Sortida: Castell de Palol de Revardit

PALOL DE REVARDIT



Pou de Glaç



Pont de Marmanya



Església de Sant Martí de Riudellots de la Creu

RIUELLOTS DE LA CREU

300 m



Veure punt de sortida



Ruta dels indrets amb història

📍 **ITINERARI:** Castell de Palol de Revardit – Església de Sant Martí de Riudellots de la Selva – Pont de Marmanya
Pou de glaç – Castell de Palol de Revardit



Dificultat: Mitjana



Distància: 7,5 km (Tram taronja 8km)



Durada: 1h 40min (Tram taronja: 2h)



Senyalització: Senyals indicatius propis de la ruta



Sortida: Castell de Palol de Revardit
Coordenades: 42.069694 | 2.796098

Descripció:

Aquesta ruta recorre diversos paratges del municipi de Palol de Revardit tot descobrint l'arquitectura del territori, des de l'edat mitjana fins a l'època contemporània.

Es pot realitzar la ruta llarga que recorre els boscos i camps de la part nord del municipi.



📌 Punts d'interès:

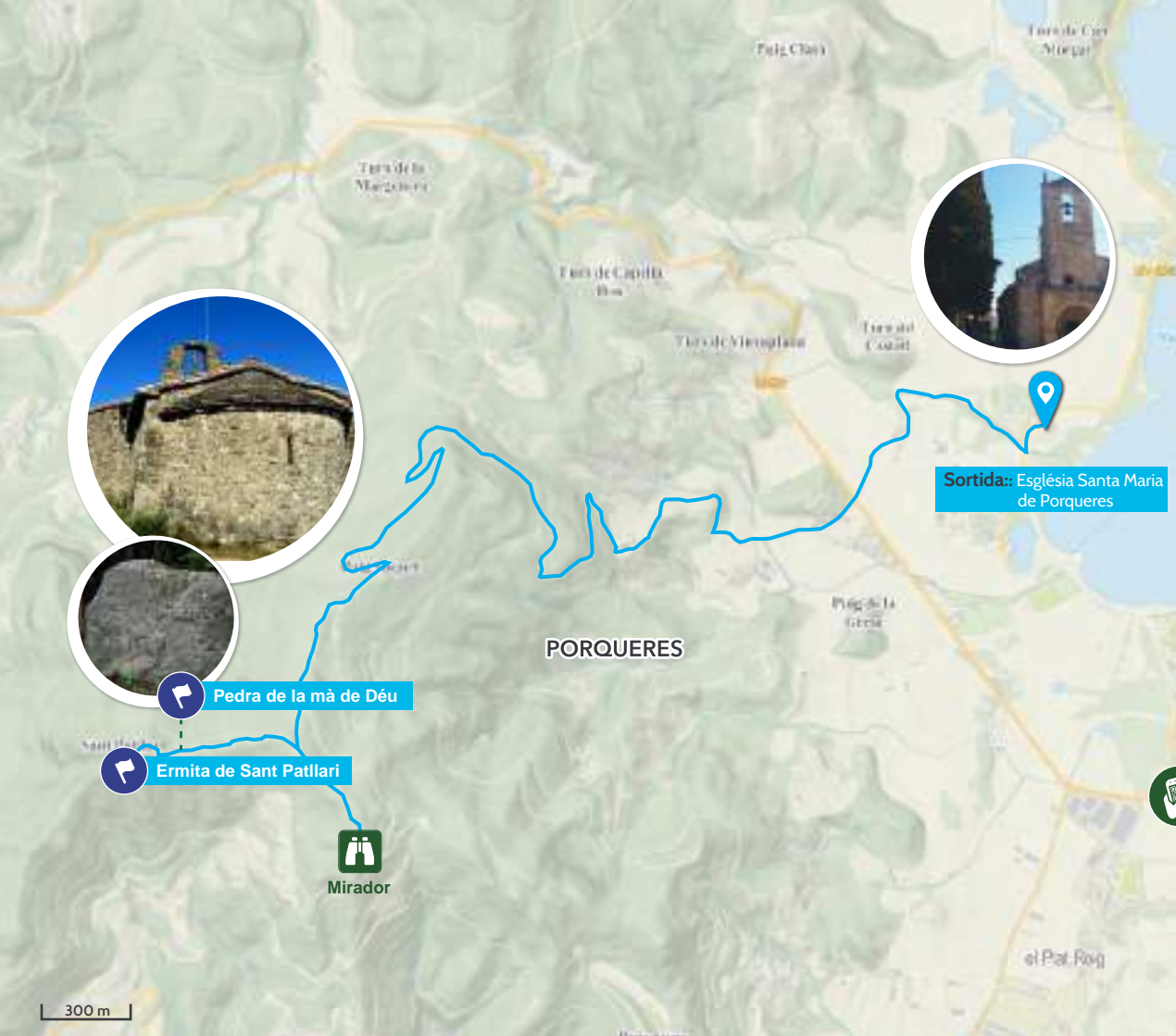
Descobreix la història pas a pas

CASTELL DE PALOL DE REVARDIT: es troba estratègicament situat en un pas estret davant del Puig de Mont-Rodon i la muntanya d'en Vila, punt on era del tot necessari creuar el riu Revardit. La primera referència documental és el testament de Bernat Bernat (1074), bisbe de Carcassona, que va morir al castell de Palol de Revardit. El castell va estar lligat al llinatge dels senyors de Palol. A finals del s. XVI va passar a mans de la família de Cruïlles. A partir dels segles XVII- XVIII el castell va ser convertit en masia. L'any 2005 el castell va ser adquirit per l'Ajuntament de Palol de Revardit.

ESGLÉSIA DE SANT MARTÍ DE RIUDELLOTS DE LA CREU: edifici d'origen romànic d'una sola nau rectangular amb capelles laterals edificades en època posterior. L'església és citada per primera vegada l'any 1019 amb motiu de la restitució de la comtessa Ermessenda de Barcelona.

PONT DEL MARMANYA O PONT VELL: construcció datada del segle XVII situat a l'antiga carretera de Girona a Banyoles. El dia 2 de març de 1812 va tenir lloc un fort combat entre guerrillers i tropes franceses que va causar un elevat nombre de víctimes entre les tropes franceses. La bassa que es formava en passar el riu per aquest punt era utilitzada per treure blocs de gel que es portaven al pou de glaç on s'emmagatzemava.

POU DE GLAÇ: és un dipòsit de 10,10 metres de fondària i 8,35m de diàmetre que contenia els blocs de gel que eren introduïts i col·locats a l'hivern en capes separades per feixos de palla, branques o terra. El gel era comercialitzat i utilitzat en les conserves d'aliments, o bé per refrescar begudes i fer gelats. Segons documents històrics, aquest pou va estar actiu des del segle XVII fins a principis del segle XX. El gel s'aconseguia en unes basses de la riera Marmanya, al Pont Vell o Pont de Marmanya, on s'hi serraven els blocs.



Sortida: Església Santa Maria de Porqueres

Pedra de la mà de Déu

Ermita de Sant Patllari

Mirador

PORQUERES

Veure punt de sortida

300 m



Ruta de l'Estany a Sant Patllari

📍 ITINERARI: Església de Santa Maria de Porqueres – Ermita de Sant Patllari – Església de Santa Maria de Porqueres

📊 Dificultat: **Mitjana**

📏 Distància: 12,4 km

🕒 Durada: 2h 40min

📌 Senyalització: Senyals propies de la ruta

📍 Sortida: Església de Santa Maria de Porqueres
Coordenades: 42.121763, 2.748410

Descripció:

Ruta que recorre camins forestals i corriols pel mig del bosc i que té el seu punt culminant al puig de Sant Patllari, màxima elevació del terme de Porqueres. Coronat per una airosa ermita, proporciona una generosa vista que arriba més enllà de l'àmbit local.



📌 Punts d'interès:

Endinsa't en els boscos i descobreix el puig de Sant Patllari

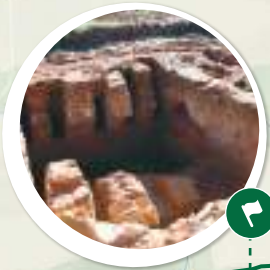
ESGLÉSIA DE SANTA MARIA DE PORQUERES: edifici romànic situat al municipi de Porqueres. L'actual edifici va substituir el temple paleocristià existent. Va ser reconstruïda cap a final del segle XIX i consagrada el dia 5 d'abril de l'any 1182 pel bisbe de Girona Ramon Guissal.


MIRADOR DE SANT PATLLARI: Sant Patllari és una muntanya de 646 metres que es troba al municipi de Porqueres. S'hi poden contemplar unes vistes espectaculars de la comarca.

LA PEDRA DE LA MÀ DE DÉU: segons una llegenda local, recollida per membres del Centre Excursionista de Banyoles, des d'aquesta pedra la Mare de Déu va agafar empenya per pujar al cel. En fer això, hi hauria deixat la mà gravada. A la banda nord de la pedra hi ha tres incisions que podrien semblar tres dels braços d'una creu. A la part posterior es veu, lleugerament, la mà gravada a la roca.


ERMITA DE SANT PATLLARI: capella de petites dimensions amb una sola nau datada del segle XIII. Es troba situada a la muntanya antigament anomenada Monte Speculo (1182). Es coneix la presència d'ermitans fins a la segona meitat del segle XIX. Al voltant del 1727 es van fer una sèrie de reformes a l'ermita i se li va donar l'actual aspecte. Adossat a la capella es troba una mena de refugi amb llar de foc, que en cas de necessitat pot aixoplugar unes vuit persones. És d'ús lliure.





 Bòbila romana d'Ermedàs



 La Casa Nova



 Sortida: Mas Borrell,
Palol de Revardit

la Creu
Martina

PALOL DE
REWARDIT

100 m



Veure punt de sortida



Soldats de Salamina: els amics del bosc

RUTA 1 : Ruta de Palol de Revardit a Cornellà del Terri

📍 ITINERARI: Mas Borrell – La Casa Nova – Bòbila romana d'Ermedàs - Mas Borrell

📄 **Dificultat:** Fàcil

📏 **Distància:** 3,5 km

🕒 **Durada:** 1h 30min

🚩 **Senyalització:** Senyals propis de les Rutes de Salamina

📍 **Sortida:** Mas Borrell, Palol de Revardit
Coordenades: 42.04384 | 2.48267

Descripció:

Les rutes dels Soldats de Salamina consten de diversos itineraris que discorren pel territori de Cornellà del Terri, Palol de Revardit i Sant Miquel de Campmajor. Es tracta de zones boscoses frontereres i fortament afectades per la Guerra Civil, tal i com expliquen el llibre i la pel·lícula *Soldados de Salamina*. Al mateix temps, aquestes rutes permeten descobrir el patrimoni natural i cultural del Pla de l'Estanty.

Rafael Sánchez Mazas, fundador de la Falange Espanyola, va arribar a Palol de Revardit fugint del santuari de Santa Maria del Collell, Sant Miquel de Campmajor. En arribar a Mas Borrell li van donar menjar i li van ensenyar on amagar-se. Aquesta ruta doncs permet descobrir els escenaris per on va discórrer la fugida del protagonista i on es va rodar part de la pel·lícula dirigida per David Trueba.

📌 Punts d'interès:

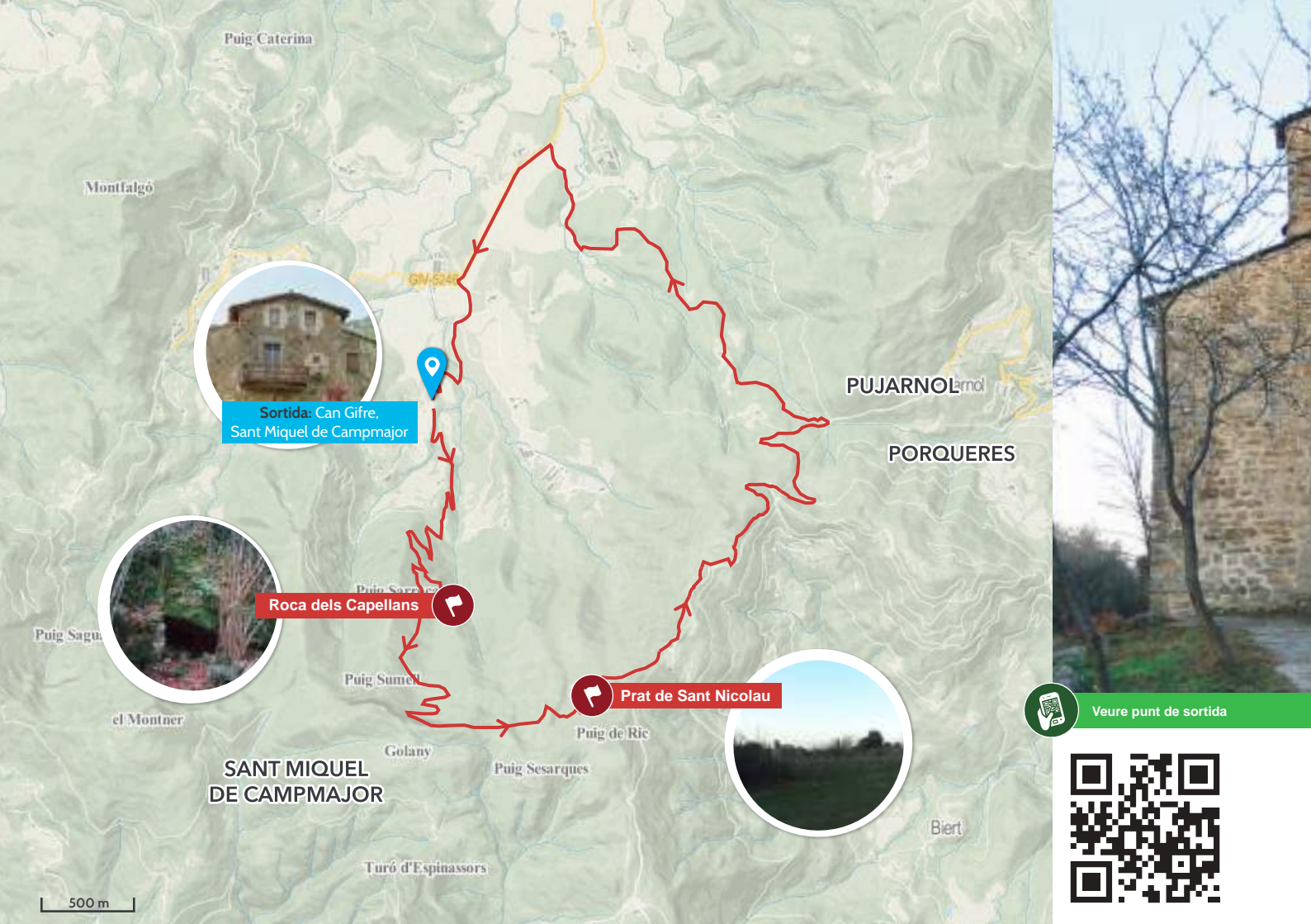
Reviu la fugida d'en Rafael Sánchez Mazas

MAS BORRELL: és la masia on vivia la família de Maria Ferré. Quan va arribar en Rafael Sánchez Mazas a la casa, el van acollir i li van donar menjar. A l'interior d'aquesta casa s'ha recreat l'estil d'una masia catalana durant la Guerra Civil Espanyola (1936-1939), amb els objectes de l'època, especialment eines del camp, i un recull de fotografies dels episodis bèl·lics i del rodatge de la pel·lícula.

LA CASA NOVA: Mas la Casa Nova és una masia, avui en ruïnes, on Sánchez Mazas es va amagar uns dies ajudat per la família de Maria Ferré.

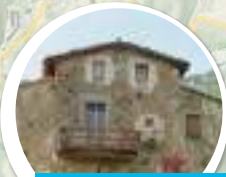
BÒBILA ROMANA D'ERMEDÀS: el jaciment d'Ermedàs és una instal·lació industrial d'època romana on s'hi produïen objectes i atuells de ceràmica. Aquestes instal·lacions devien funcionar durant la segona meitat del segle I i la major part del segle II dC. Es creu que haurien ocupat una superfície de 3.000 metres quadrats. El jaciment es coneix des dels anys 60. L'any 1982 s'hi van realitzar prospeccions però l'excavació sistemàtica es va iniciar l'any 1999 i continua a l'actualitat.





Puig Caterina

Montfalgó



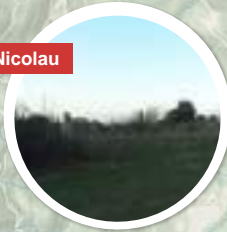
Sortida: Can Gifre,
Sant Miquel de Campmajor



Roca dels Capellans



Prat de Sant Nicolau



Veure punt de sortida



SANT MIQUEL
DE CAMPMAJOR

500 m

Soldats de Salamina: el refugi dels emboscats

RUTA 2 : Ruta de Sant Miquel de Campmajor

📍 ITINERARI: Can Gifre – Roca dels Capellans – Prat de Sant Nicolau – Can Gifre

- 🏠 **Dificultat:** Difícil
- 📏 **Distància:** 10 km
- 🕒 **Durada:** 3h 30min
- ➡️ **Senyalització:** Senyals propis de les Rutes de Salamina
- 📍 **Sortida:** Can Gifre, Sant Miquel de Campmajor
Coordenades: 42.100465 | 2.673917

Descripció:

Les rutes dels Soldats de Salamina consten de diversos itineraris que discorren pel territori de Cornella del Terri, Palol de Revardit i Sant Miquel de Campmajor. Es tracta de zones boscoses frontereres i fortament afectades per la Guerra Civil, tal i com expliquen el llibre i la pel·lícula *Soldados de Salamina*. Al mateix temps, aquestes rutes permeten descobrir el patrimoni natural i cultural del Pla de l'Estany.

El fundador de la Falange Espanyola, Rafael Sánchez Mazas, va ser una de les dues persones que va poder fugir de l'afusellament que va tenir lloc el 30 de gener de 1939 a Santa Maria del Collell (Sant Ferriol). Durant la seva fugida va amagar-se, entre d'altres, a l'element que dóna sentit a aquesta ruta: la Roca dels Capellans o Cova de Golany. Tot seguit va caminar en direcció a Palol de Revardit, passant pel Prat de Sant Nicolau.

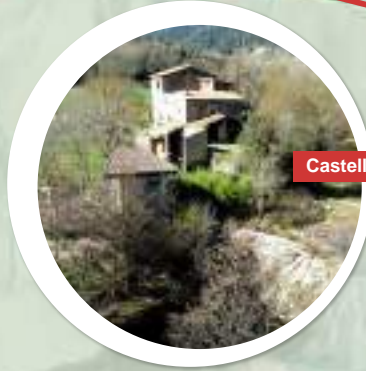
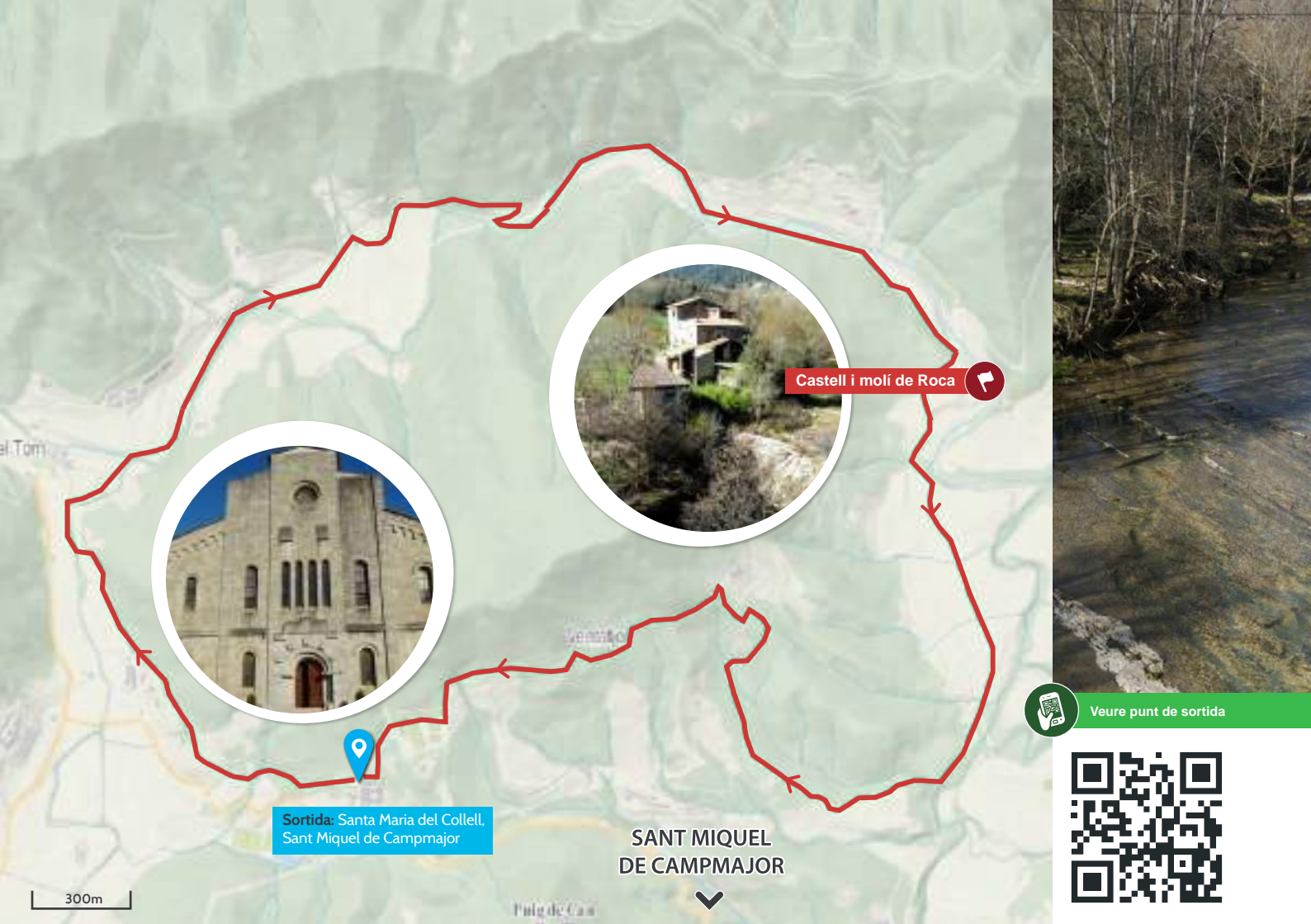
📌 Punts d'interès:

Endinsa't en un fet històric

ROCA DELS CAPELLANS: coneguda també com la Cova de Golany, va servir d'amagatall per a desertors d'ambdós bàndols juntament amb la cabana de carboners que van situar just davant de la cova per donar aixopluc a tots els refugiats que ho necessitaven. En les diferents etapes, entre el 1936 i 1939, van arribar-hi a conviure 21 persones entre capellans i civils que, per diversos motius, fugien de les persecucions del conflicte bèl·lic. Famílies de les poblacions de Sant Miquel de Campmajor i Falgons van ser les que van proporcionar aliments als fugitius.

PRAT DE SANT NICOLAU: format per l'ermita de Sant Nicolau, construïda, possiblement, al voltant del segle XIII i reconstruïda el 1978; la Font del Pla de Sant Nicolau, que limita amb les primeres fagedes, i el Castanyer de Sant Nicolau, catalogat com a arbre monumental.





Castell i molí de Roca

Sortida: Santa Maria del Collell,
Sant Miquel de Campmajor

SANT MIQUEL DE CAMPMAJOR



Veure punt de sortida



300m

Puig de Can



Soldats de Salamina: el santuari del Collell, presó de guerra

RUTA 3: Sant Miquel de Campmajor – Santuari de Santa Maria del Collell – Sant Ferriol

📍 ITINERARI: Santa Maria del Collell – Castell i molí de Roca – Santa Maria del Collell

📊 Dificultat: **Difícil**

📏 Distància: 15 km

🕒 Durada: 4h 30' min

👉 Senyalització: Senyals de les Rutes de Salamina

📍 Sortida: Santa Maria del Collell, Sant Miquel de Campmajor
Coordenades: 42.151288 | 2.657095

Descripció:

Les rutes dels Soldats de Salamina consten de diversos itineraris que discorren pel territori de Cornellà del Terri, Palol de Revardit i Sant Miquel de Campmajor. Es tracta de zones boscoses frontereres i fortament afectades per la Guerra Civil.

Durant la Guerra Civil Espanyola les instal·lacions de Santa Maria del Collell van abandonar la seva funció escolar i eclesiàstica i s'hi va establir una presó. En l'afusellament del dia 30 de gener de 1939, Jesús Pascual Aguilar i Rafael Sánchez Mazas van escapar de l'assassinat massiu fugint enmig del bosc.

Es recomana realitzar la ruta a l'estiu ja que hi ha una part del riu que s'ha de travessar descalt.

📌 Punts d'interès:

Descobreix el patrimoni natural i cultural del Pla de l'Estant

SANTA MARIA DEL COLLELL : és una església i santuari del municipi de Sant Ferriol (La Garrotxa) que pertany a la parròquia de Sant Andreu del Torn. La tradició situa la fundació de la primera ermita l'any 780.

Durant la Guerra Civil Espanyola el santuari, enllestit l'any 1952, va patir la destrucció revolucionària dels primers mesos de la guerra. Les instal·lacions van abandonar la seva funció escolar i eclesiàstica i s'hi va establir una presó, dirigida per Anastasio Sánchez Monroy, que l'any 1939 es va omplir de gent vinculada a la Falange Espanyola. Uns 50 homes van ser afusellats a l'exterior del recinte el 30 de gener de 1939, entre ells Robert Bassas Figa i Joaquim Guiu i Bonastre. Dos d'ells van poder escapar de l'assassinat massiu fugint pel bosc: Jesús Pascual Aguilar i Rafael Sánchez Mazas. Quan el 8 de febrer de 1939 les tropes franquistes van arribar al santuari hi havia tancades més de 200 dones i 148 homes. Hi havia encara 18 soldats republicans que van ser abatuts a trets i enterrats en làpides sense identificar.

CASTELL I MOLÍ DE ROCA: datat en el segle XIII, està situat al costat del riu Ser. És un conjunt que consta de tres construccions adossades l'una amb l'altra. La més vella és la torre situada a l'esquerra de la façana principal. Més enllà hi ha l'antic molí fariner medieval que aprofita el salt d'aigua natural i la gorga del riu Ser. Una mica més enllà es pot veure el mas Les Carreras, actualment deshabitat, on es va refugiar Jesús Pascual. Aquest va sobreviure al mateix afusellament que Rafael Sánchez Mazas i hi va fer parada abans de fugir cap a França buscant l'exili. A la casa hi vivia l'alcalde de Sant Miquel de Campmajor que li va deixar fer nit a casa seva amb la condició que l'endemà marxés. Propietat privada. No visitable.



BRIOLF

Església de Briolf

Can Pla

Ermita de Santa Maria de Loreto

Castell i molí de Roca



Mirador

de l'era Jorras
de Briolf



Veure punt de sortida

Sortida: Inici de la pista al veïnat de Roca
(Ctra. Del Santuari del Collrell),
Sant Miquel de Campmajor

SANT MIQUEL
DE CAMPMAJOR



300m

Ruta del veïnat de Roca i Briolf

📍 **ITINERARI:** Veïnat de Roca – Castell i molí de Roca – Mirador del castell i el molí de Roca – Ermita de Santa Maria de Loreto – Església de Briolf – Can Pla – Veïnat de Roca

📊 **Dificultat:** Difícil

📏 **Distància:** 9 km

⌚ **Durada:** 2h 15 min

📍 **Senyalització:** Senyals verticals amb indicacions pròpies de la ruta

📍 **Sortida:** Inici de la pista al veïnat de Roca (Ctra. del Santuari del Collell)
Sant Miquel de Campmajor
Coordenades: 42.143404 | 2.678445

Descripció:

Aquesta és una ruta per una zona de la vall de Campmajor desconeguda i feréstega, sobretot en el tram de Roca a Briolf. Tret de l'època estiuenca, el més probable és trobar-hi aigua per creuar el riu, que haurem de fer descalços.



📍 Punts d'interès:

Descobreix els indrets més desconeguts de la vall de Campmajor

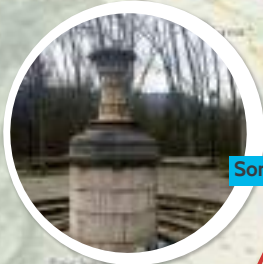
CASTELL DE ROCA: datat del segle XIII. Està situat al costat del riu Ser, just al costat d'un salt d'aigua. Consta de tres construccions adossades l'una amb l'altra. La més vella és la torre situada a l'esquerra de la façana principal. Més enllà hi ha l'antic molí. Propietat privada. No visitable.

MOLÍ DE ROCA: és un molí fariner medieval, datat del segle XIII, que aprofita el salt d'aigua natural i la gorga del riu Ser. També es pot veure el riu artificial que portava l'aigua al molí. Actualment està molt reformat. Propietat privada. No visitable.

MIRADOR DEL CASTELL I MOLÍ DE ROCA: des d'aquest punt, elevat sobre unes roques, es pot gaudir d'unes magnífiques vistes del conjunt del castell i el molí de Roca, el salt d'aigua natural i la gorga del riu Ser.

ERMITA DE SANTA MARIA DE LORETO: va ser construïda als primers anys del s. XX en una elevació rocosa damunt del curs del riu Ser, davant del castell de Roca i la gorga del Diable. Va ser promoguda per la devoció popular a la Verge de Loreto.

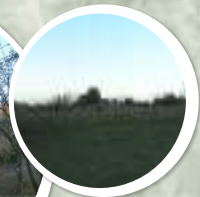
ESGLÉSIA DE BRIOLF: l'antic poble de Briolf, esmentat el 977, actualment abandonat, conserva dos elements importants. D'una banda, l'església romànica, d'una sola nau amb absis semicircular. De l'altra, la torre veïna fortificada, possiblement posterior a l'església, de planta quadrada i arc de mig punt central.



Sortida: Font de la Puda, Banyoles



Prat i església de Sant Nicolau



Santuari de Rocacorba

500 m



Veure punt de sortida



Ruta PR-C 120

📍 **ITINERARI:** Font de la Puda - Prat i església de Sant Nicolau - Santuari de Rocacorba - Prat i església de Sant Nicolau - Font de la Puda

📊 **Dificultat:** Difícil

📏 **Distància:** 26 km

🕒 **Durada:** 7h

📍 **Senyalització:** Petit recorregut
Marques de color groc

📍 **Sortida:** Font de la Puda, Banyoles
Coordenades: 42.111245 | 2.752954

Descripció:

El PR-C 120 és un sender senyalitzat com a Petit Recorregut que surt de Banyoles i arriba al Santuari de la Mare de Déu de Rocacorba.



📍 Punts d'interès:

Gaudeix d'unes vistes espectaculars des del Santuari de Rocacorba

FONT DE LA PUDA: des del segle XV es coneixia la Font Pudosa, però no va ser fins el segle XVIII quan es va reconèixer el poder de guarir malalties que tenien les seves aigües. Des de llavors hi assistien regularment malalts buscant cura. L'aigua fa una olor molt forta i el seu gust és singular, a causa del seu contingut d'àcid sulfhídric o sulfur d'hidrogen (olor d'ous podrits). L'any 1829 l'ajuntament va construir una font artificial i una placeta pública. L'edifici del costat, el balneari, es va edificar l'any 1862.

ERMITA DE SANT NICOLAU: manquen referències històriques de l'ermita. Si s'observen els paraments, es pot datar la primitiva construcció al voltant del segle XIII. Amb tota probabilitat l'ermita hauria sofert els terratrèmols del segle XV. L'any 1978 fou objecte d'una restauració que li va donar l'aspecte actual.

PRAT DE SANT NICOLAU: format per l'ermita de Sant Nicolau, construïda possiblement al voltant del segle XIII i reconstruïda el 1978; una font, la Font del Pla de Sant Nicolau, que limita amb les primeres fagedes, i el Castanyer de Sant Nicolau, catalogat com a arbre monumental.

SANTUARI DE LA MARE DE DÉU DE ROCACORBA: també anomenat Castell de Rocacorba, està situat dalt del massís de Rocacorba, a Canet d'Adri (Gironès), a uns 929 metres d'altitud. És una obra declarada Bé Cultural d'Interès Nacional. En aquest racó de món és on el santuari s'hi erigeix solemne, just al cim d'una roca amb forma de proa de vaixell, i on en dies clars permet veure des del Cap de Creus, el Montgrí, les Illes Medes, les Gavarres, el Montseny o el Puigmal.



SERINYÀ

ESPONELLÀ

FONTCOBERTA

MELIANTA

VILADEMULS

BANYOLES

Sortida: Can Piarnau, Vilademuls

Veure punt de sortida



1km

Ruta GR1 - Etapa 4

📍 **ITINERARI:** Vilademuls - Fontcoberta - Banyoles - Serinyà



Dificultat: Dificil



Distància: 30km



Durada: 7h 30min



Senyalització: Petit itinerari sense senyalització concreta



Sortida: Can Piarnau, Vilademuls
Coordenades: 42.128780 | 2.886764

RUTA GR1

*Inici: Sant Martí d'Empúries, Catalunya
Fi: Fisterra, Galícia*



Descripció:

El GR 1 o Sender Històric és un sender de gran recorregut que uneix la població de Sant Martí d'Empúries, a l'Alt Empordà, amb la de Fisterra, a Galícia.

Transcorre paral·lel amb el GR 11, i després amb el GR 65 (Camí de Sant Jaume). No obstant això, el recorregut només es troba completament senyalitzat a Catalunya. Des d'Empúries i fins a Puerto del Escudo, al límit entre la província de Burgos i Cantàbria, té una distància de 1.074,5 quilòmetres.

Pel que fa al tram que passa per Catalunya, aquest recorre un total de 355 km, des de Sant Martí d'Empúries fins al Pont de Montanyana. Segons la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya el recorregut consta de 26 etapes. El sender va ser homologat l'any 1978. La seva guia va ser editada el 2007.

L'itinerari passa per: Banyoles, Sant Joan de les Abadesses, Ripoll, Alpens, Lluçà, Gironella, Sant Pere de Graudescales, Sant Llorenç de Morunys, Oliana, La Baronia de Rialb i el Congost de Mont-rebei.

